EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 12 09
COM(2020) 791 final

2020/0350 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl Europolo įvedamų perspėjimų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Nusikalstamumas ir terorizmas peržengia valstybių sienas, nes nusikaltėliai ir teroristai naudojasi globalizacijos ir judumo teikiamais privalumais. Todėl informacija apie nusikalstamą ir teroristinę veiklą, kuria trečiosios šalys keičiasi su ES, yra vis svarbesnė ES vidaus saugumui tiek prie ES išorės sienų, tiek Sąjungos teritorijoje. Tačiau šiuo metu galimybės Europos Sąjungoje keistis trečiųjų šalių surinkta informacija apie asmenis, kurie yra įtariami įvykdę nusikalstamas ar teroristines veikas arba už jas nuteisti, yra ribotos[1]. Kalbant konkrečiau, esama **apribojimų keičiantis trečiųjų šalių surinkta informacija su pirminės grandies pareigūnais** (policijos ir sienos apsaugos pareigūnais) **valstybėse narėse** tada, kai jos reikia, ir ten, kur jos reikia. Tas pats pasakytina apie informaciją, kuria tarptautinės organizacijos keičiasi su Europolu.

Pavyzdžiui, ši **problema kyla siekiant nustatyti užsienio teroristus kovotojus**. 2020 m. birželio mėn. Europolo ataskaitoje dėl terorizmo padėties ir tendencijų[2] konstatuojama, kad, nepaisant to, kad yra manoma, jog daug užsienio teroristų kovotojų žuvo, yra sulaikyti arba laikomi pabėgėlių stovyklose Sirijos šiaurės rytuose, nemažai jų iki šiol nėra rasti. Ataskaitoje teigiama, kad dėl vyraujančio chaoso ir informacijos iš konflikto zonos stokos valstybių narių turima informacija apie užsienio teroristus kovotojus yra ribota ir jos neįmanoma patikrinti. 2020 m. birželio mėn. Tarybos išvadose dėl ES išorės veiksmų terorizmo ir smurtinio ekstremizmo prevencijos ir kovos su jais srityje taip pat pripažįstama, kad *„užsienio teroristų kovotojų klausimas artimiausiais metais tebebus svarbus bendras saugumo iššūkis“*, ir valstybės narės raginamos glaudžiau ir laiku bendradarbiauti bei keistis informacija, taip pat ir su Europolu ir kitais svarbiais ES subjektais[3]. Tačiau informacija, kurią Europolas įveda į savo informacines sistemas, ypač jo paties atliktos trečiųjų šalių surinktų duomenų analizės rezultatai, nepasiekia galutinių vartotojų taip kaip informacija, kurią valstybės narės teikia Šengeno informacinėje sistemoje (SIS).

Europolo skaičiavimu, šiuo metu **į SIS nėra įvesta informacijos apie maždaug 1 000 užsienio teroristų kovotojų ne iš ES**, kurią Europolui ir atskiroms valstybėms narėms yra pateikusios patikimos trečiosios šalys. SIS – plačiausiai naudojama keitimosi informacija duomenų bazė ES – pirminės grandies pareigūnams tikruoju laiku suteikia prieigą prie perspėjimų apie asmenis ir daiktus, įskaitant perspėjimus apie įtariamuosius ir nusikaltėlius. Kadangi SIS nėra perspėjimų apie 1 000 užsienio teroristų kovotojų ne iš ES, kyla rizika, kad sienos apsaugos pareigūnai jų neaptinka jiems bandant patekti į ES arba jie nėra nustatomi, kai ES teritorijoje juos tikrina policijos pareigūnai. Tai yra reikšminga saugumo spraga.

Šiuo atžvilgiu dar 2018 m. birželio mėn. Tarybos išvadose dėl bendradarbiavimo ir SIS naudojimo gerinimo siekiant imtis veiksmų dėl asmenų, kurie dalyvauja vykdant terorizmą ar

---

[1] Šiame kontekste nuoroda į „*įtariamuosius ir nusikaltėlius*“ apima: a) asmenis, kurie yra įtariami įvykdę ar dalyvavę vykdant nusikalstamą veiką, priklausančią Europolo kompetencijai, arba kurie yra nuteisti už tokią veiką, b) asmenis, dėl kurių yra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių manyti, kad jie įvykdys nusikalstamas veikas, priklausančias Europolo kompetencijai.

[2] https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2020.

[3] https://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2020/06/16/preventing-and-countering-terrorism-and-violent-extremism-council-adopts-conclusions-on-eu-external-action/.

su terorizmu susijusią veiklą, buvo priminta, jog reikia, kad [valstybės narės] *„užtikrintų, kad informacija apie užsienio teroristus kovotojus būtų nuolat ir sistemingai įkeliama į Europos sistemas ir platformas“*[4]. Taryba paminėjo *„trijų pakopų dalijimosi informacija apie užsienio teroristus kovotojus metodą optimaliai ir nuosekliai naudojantis SIS ir Europolo duomenimis, kuriuos Europolas apdoroja kryžminės patikros ir analizės atitinkamuose analizės projektuose tikslais“*. Tačiau **valstybės narės ne visada gali į SIS įvesti iš trečiųjų šalių ar tarptautinių organizacijų gautą informaciją apie užsienio teroristus kovotojus**, kad ja galėtų naudotis kitų valstybių narių pirminės grandies pareigūnai. Pirma, kai kurios trečiosios šalys duomenimis apie įtariamuosius ir nusikaltėlius keičiasi tik su Europolu ir galbūt kai kuriomis valstybėmis narėmis. Antra, net gavusi informacijos apie įtariamuosius ir nusikaltėlius tiesiai iš trečiosios šalies arba per Europolą, valstybė narė dėl nacionalinėje teisėje nustatytų apribojimų (pvz., dėl poreikio nustatyti sąsają su nacionaline jurisdikcija) gali negalėti pateikti perspėjimo apie atitinkamą asmenį. Trečia, valstybė narė gali neturėti priemonių gautai informacijai pakankamai išnagrinėti ir patikrinti. Dėl to atsiranda atotrūkis tarp informacijos apie įtariamuosius ir nusikaltėlius, kurią Europolui ir valstybėms narėms pateikia trečiosios šalys, ir galimybės pirminės grandies pareigūnams naudotis šia informacija ten, kur jos reikia, ir tada, kai jos reikia.

Dėl **galimo ES lygmens sprendimo** plačiai pripažįstama, kad **Europolas** turi vertingos iš trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų gautos informacijos apie įtariamuosius ir nusikaltėlius. Išanalizavęs iš trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų gautą informaciją apie įtariamuosius ir nusikaltėlius, taip pat atlikęs šios informacijos ir informacijos, kurią turi savo duomenų bazėse, kryžminę patikrą, kad patvirtintų šios informacijos tikslumą ir papildytų ją kitais duomenimis, Europolas turi savo analizės rezultatus pateikti naudotis visoms valstybėms narėms. Šiuo tikslu, kad galėtų su trečiųjų šalių surinkta informacija apie įtariamuosius ir nusikaltėlius supažindinti valstybes nares, Europolas naudojasi savo informacinėmis sistemomis. Trečiųjų šalių surinktą informaciją Europolas taip pat įves į Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS), skirtos trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant ES išorės sienas, stebėjimo sąrašą[5]. Šis sąrašas padės valstybėms narėms įvertinti, ar asmuo, kuris prašo išduoti kelionės leidimą, kelia pavojų saugumui.

Tačiau **turimos trečiųjų šalių surinktos informacijos apie įtariamuosius ir nusikaltėlius Europolas negali tiesiogiai ir tikruoju laiku perduoti valstybių narių pirminės grandies pareigūnams**. Pirminės grandies pareigūnai neturi tiesioginės prieigos prie Europolo informacinių sistemų ar Europolo į ETIAS stebėjimo sąrašą įvestų duomenų. Europolo informacinės sistemos padeda dirbti valstybių narių tyrėjams, kriminalinės žvalgybos pareigūnams ir analitikams. Nors kiekviena valstybė narė sprendžia, kurioms kompetentingoms nacionalinėms institucijoms leidžiama tiesiogiai bendradarbiauti su Europolu[6], pirminės grandies pareigūnai paprastai neturi galimybės naudotis Europolo informacinėmis sistemomis.

Nors Europolas gali tikrinti asmenis SIS, o nuo 2021 m. kovo mėn. jis bus informuojamas apie sutapimus su kitų valstybių narių pateiktais su terorizmu susijusiais perspėjimais, Europolas negali pateikti perspėjimų SIS, t. y. ES plačiausiai naudojamoje keitimosi informacija duomenų bazėje, prie kurios gali tiesiogiai prisijungti sienos apsaugos ir policijos pareigūnai. Todėl svarbi trečiųjų šalių surinkta informacija apie įtariamuosius ir nusikaltėlius, kurią turi Europolas, gali nepasiekti nacionalinio lygmens galutinių naudotojų tada, kai jos

[4] https://www.consilium.europa.eu/media/36284/st09680-en18.pdf.
[5] Reglamentas (ES) 2018/1240.
[6] Reglamento (ES) 2016/794 7 straipsnio 5 dalis.

reikia, ir ten, kur jos reikia. Tai apima Europolo iš trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų gautų duomenų apie užsienio teroristus kovotojus, taip pat asmenis, dalyvaujančius organizuoto nusikalstamumo veikloje (pvz., narkotikų prekyboje) ar darančius sunkius nusikaltimus (pvz., vaikų seksualinio išnaudojimo), analizę.

Dėl Europolo informacinių sistemų ir SIS paskirties skirtumų atitinkamai smarkiai skiriasi šių sistemų aprėptis.

	Europolo informacinė sistema	**Šengeno informacinė sistema**
Naudotojai	8 587 naudotojai (2019 m. pabaigoje)	Visi valstybių narių pirminės grandies pareigūnai[7] (sienos apsaugos ir policijos pareigūnai)
Patikrinimų skaičius (2019 m.)[8]	5,4 mln.	6,6 mlrd.

Siekiant panaikinti šią saugumo spragą, **šio pasiūlymo tikslas – sukurti naują, specialiai Europolui skirtą perspėjimų kategoriją**, kad informacija pirminės grandies pareigūnams būtų teikiama tiesiogiai ir tikruoju laiku. Šiuo tikslu būtina iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo)[9] ir Reglamentą (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose[10]. Dėl skirtingų sąlygų, t. y. kadangi įgyvendinant šiuos du reglamentus dalyvauja skirtingos valstybės narės, pakeitimai išdėstyti dviejuose atskiruose, bet logiškai susietuose pasiūlymuose.

Šis pasiūlymas teikiamas siekiant iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2018/1862. Šiuo pasiūlymu siekiama **Europolui** sudaryti galimybę **pateikti informacinius perspėjimus** dėl

---

[7] Įgyvendinant Šengeno informacinę sistemą dalyvauja 25 valstybės narės (Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija ir Vokietija). Vyksta Airijos ir Kipro prisijungimo prie sistemos 2021 m. procesas. Prie sistemos yra prisijungusios keturios Šengeno asocijuotosios šalys (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija). Europolas, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros išsiųsti būriai ir ES bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas) turi prieigą prie specifinių sistemos dalių, bet negali sistemoje pateikti perspėjimų.

[8] Šengeno informacinė sistema: lentelėje parodyta, kiek iš viso patikrinimų 2019 m. atliko visi prieigą prie sistemos turintys naudotojai. Tikrindami Šengeno informacinę sistemą naudotojai tikrina duomenis pagal tuos perspėjimus, prie kurių jiems suteikta prieiga (tai ne visada yra teisėsaugos institucijų perspėjimai).

[9] 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR *(OL L 135, 2016 5 24, p. 53).*

[10] 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES *(OL L 312, 2018 12 7, p. 56).*

įtariamųjų ir nusikaltėlių sukuriant naują SIS perspėjimų kategoriją, kuria konkrečiais ir tiksliai apibrėžtais atvejais ir aplinkybėmis išimtinai naudotųsi Europolas. Tai yra svarbus ir esminis SIS pokytis, nes iki šiol įvesti, atnaujinti ir ištrinti duomenis SIS galėjo tik valstybės narės, o Europolui buvo suteikta perspėjimų skaitymo (angl. *read-only*) prieiga, apimanti visas perspėjimų kategorijas. Europolas galėtų teikti perspėjimus remdamasis **savo atlikta trečiųjų šalių surinktos ar iš tarptautinių organizacijų gautos informacijos analize** dėl nusikalstamų veikų, kurios patenka į Europolo įgaliojimų sritį, ir tik dėl tų trečiųjų šalių piliečių, kuriems nėra suteiktos laisvo judėjimo teisės.

Šios **naujos kategorijos perspėjimų** tikslas – kad sutapimo atveju pirminės grandies pareigūnas iš perspėjimo gautų informacijos, kad atitinkamas asmuo yra įtariamas dalyvavęs vykdant nusikalstamą veiką, priskiriamą Europolo kompetencijai. Apie nustatytą asmens buvimo vietą ir apie patikrinimo vietą, laiką ir priežastį būtų pranešta Europolui (per nacionalinį SIRENE biurą). Be šio pranešimo, valstybė narė, kurioje nustatytas sutapimas, neturėtų jokių kitų pareigų. Vis dėlto perspėjimą vykdanti valstybė narė galėtų kiekvienu atveju atskirai, remdamasi ir iš Europolo gauta bendrąja informacija, nuspręsti, ar asmens atžvilgiu pagal nacionalinę teisę ir naudojantis visiška savo nuožiūros laisve reikia imtis kitų priemonių.

Kadangi keitimasis iš trečiųjų šalių ar tarptautinių organizacijų gauta informacija apie įtariamuosius ir nusikaltėlius apima ir asmens duomenų tvarkymą, vertinant galimos politikos galimybes nustatytai problemai spręsti **visapusiškai atsižvelgiama į pareigą gerbti pagrindines teises, visų pirma teisę į asmens duomenų apsaugą**.

- **Derėjimas su galiojančiomis šios politikos srities nuostatomis ir kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Su šiuo pasiūlymu glaudžiai susijusios ir juo papildomos kitos Sąjungos politikos sritys, būtent:

(1) vidaus saugumo, visų pirma Kovos su terorizmu priemonių paketas, į kurį įeina šis pasiūlymas;

(2) duomenų apsaugos tiek, kiek šiuo pasiūlymu užtikrinama asmenų, kurių asmens duomenys tvarkomi SIS, pagrindinių teisių apsauga;

(3) Sąjungos išorės politikos, ypač ES delegacijų darbas ir kovos su terorizmu arba saugumo politika trečiosiose šalyse.

Su šiuo pasiūlymu taip pat glaudžiai susiję ir juo papildomi esami Sąjungos teisės aktai, būtent dėl:

(1) Europolo tiek, kiek šiuo pasiūlymu Europolui, neviršijant jo įgaliojimų, suteikiama papildomų teisių tvarkyti duomenis ir jais keistis SIS;

(2) išorės sienų valdymo: pasiūlymu papildomas Šengeno sienų kodekso[11] principas – sistemingai tikrinti visų į Šengeno erdvę atvykstančių ir iš jos išvykstančių keliautojų duomenis atitinkamose duomenų bazėse, kaip yra numatyta siekiant kovoti su užsienio teroristų kovotojų reiškiniu;

[11] 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

(3) Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS), kurioje numatyta išsamiai vertinti, ar į ES ketinantys keliauti trečiųjų šalių piliečiai nekelia saugumo grėsmės, be kita ko, atliekant patikrinimą SIS;

(4) Vizų informacinės sistemos (VIS)[12], įskaitant dėl vizos besikreipiančių trečiųjų šalių piliečių patikrinimą SIS.

Be to, pasiūlyme yra papildomų Reglamento (ES) 2018/1862 pakeitimų siekiant suderinti jo nuostatas dėl duomenų apsaugos, visų pirma dėl prieigos prie duomenų teisės, teisės reikalauti, kad netikslūs duomenys būtų ištaisyti, o neteisėtai saugomi duomenys būtų ištrinti, dėl teisių gynimo priemonių ir atsakomybės, su Reglamento (ES) 2016/794 ir Reglamento (ES) 2018/1725 nuostatomis tiek, kiek šie suderinimai būtini dėl naujos kategorijos perspėjimų, kuriuos įves Europolas.

Galiausiai dėl šio pasiūlymo reikės įvertinti ir ETIAS, ir VIS reglamentuojančius Sąjungos teisės aktus, kad būtų galima nuspręsti, ar, atliekant išankstinį saugumo vertinimą, į ETIAS ir VIS atliekamą automatizuotą tvarkymą įtraukti naują SIS perspėjimų kategoriją. Šiuo etapu šio vertinimo atlikti neįmanoma, nes dėl ETIAS ir VIS reglamentų šiuo metu Europos Parlamente ir Taryboje vyksta derybos. Dėl to būtinus kiekvieno iš šių teisės aktų pakeitimus Komisija pateiks deryboms pasibaigus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šiuo pasiūlymu iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1862, o šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra vienas iš to reglamento teisinių pagrindų, būtent Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 88 straipsnio 2 dalies a punktas. SESV 88 straipsnyje minimi Europolo įgaliojimai, o šio straipsnio 2 dalies a punkte – konkrečiai minimas informacijos, ypač perduotos valstybių narių valdžios institucijų arba trečiųjų šalių institucijų ar organų, rinkimas, kaupimas, apdorojimas, analizavimas ir keitimasis ja.

• Skirtingos sąlygos

Šis pasiūlymas grindžiamas Šengeno *acquis* nuostatomis, susijusiomis su policijos bendradarbiavimu ir teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose. Todėl reikia atsižvelgti į toliau nurodytas su įvairiais protokolais ir susitarimais, sudarytais su asocijuotosiomis šalimis, susijusias pasekmes.

Danija: pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvaus priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas bus grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę.

Airija: Airija taiko šį reglamentą pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 19 5 straipsnio 1 dalį, Tarybos sprendimo 2002/192/EB[13] 6 straipsnio 2 dalį ir Tarybos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2020/1745[14].

[12] 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60–81).

Islandija ir Norvegija: šiuo reglamentu bus plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[15], patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio G punkte nurodytą sritį[16].

Šveicarija: šiuo reglamentu bus plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[17], kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio G punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/149/TVR 3 straipsniu[18].

Lichtenšteinas: šiuo reglamentu bus plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[19], kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio G punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/349/ES 3 straipsniu[20].

Bulgarija ir Rumunija: šis reglamentas bus aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje, ir jis turėtų būti taikomas kartu su Tarybos sprendimais 2010/365/ES[21] ir (ES) 2018/934[22].

Kroatija: šis reglamentas bus aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje, ir jis turėtų būti taikomas kartu su Tarybos sprendimu (ES) 2017/733[23].

---

13 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

14 2020 m. lapkričio 18 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1745 dėl Šengeno *acquis* nuostatų duomenų apsaugos srityje taikymo ir dėl tam tikrų Šengeno *acquis* nuostatų laikino taikymo Airijoje (OL L 393, 2020 11 23, p. 3).

15 OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

16 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

17 OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

18 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/149/TVR dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 50).

19 OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

20 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/349/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję visų pirma su teismų bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 1).

21 2010 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimas 2010/365/ES dėl Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Šengeno informacine sistema, taikymo Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje (OL L 166, 2010 7 1, p. 17).

22 2018 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/934 dėl likusių Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Šengeno informacine sistema, pradėjimo taikyti Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje (OL L 165, 2018 7 2, p. 37).

23 2017 m. balandžio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/733 dėl su Šengeno informacine sistema susijusių Šengeno *acquis* nuostatų taikymo Kroatijos Respublikoje (OL L 108, 2017 4 26, p. 31).

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Vadovaujantis ES sutarties 5 straipsnio 3 dalyje nustatytu subsidiarumo principu, veiksmų ES lygmeniu reikėtų imtis tik tuomet, kai numatytų tikslų valstybės narės vienos negali deramai pasiekti ir todėl dėl pasiūlytų veiksmų masto ar poveikio jų geriau siekti ES lygmeniu.

Šiuo pasiūlymu bus plėtojama dabartinė nuo 1995 m. veikianti SIS ir šis pasiūlymas bus ja grindžiamas. Pirminė tarpvyriausybinė sistema 2013 m. balandžio 9 d. pakeista Sąjungos teisės aktais [Reglamentu (EB) Nr. 1987/2006 ir Tarybos sprendimu 2007/533/TVR]. 2018 m. lapkričio 28 d. buvo patvirtinti trys nauji reglamentai dėl SIS: Reglamentas (ES) 2018/1860[24] dėl SIS naudojimo grąžinimo srityje, Reglamentas (ES) 2018/1861[25] dėl SIS naudojimo sienų srityje ir Reglamentas (ES) 2018/1862 dėl SIS naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose. 2021 m. pabaigoje šiais reglamentais bus panaikinta ir pakeista ankstesnė SIS reglamentuojanti teisinė sistema.

Anksčiau jau buvo atlikta išsami subsidiarumo analizė; ši iniciatyva yra skirta numatyti naują perspėjimų, kuriuos į SIS įvestų Europolas, kategoriją, iš dalies keičiant Reglamentą (ES) 2018/1862.

Pakankamo valstybių narių ir Europolo keitimosi informacija naudojantis SIS lygio negalima užtikrinti taikant decentralizuotus sprendimus. Dėl veiksmo masto, poveikio ir rezultatų šio pasiūlymo tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu. Šio pasiūlymo tikslai apima, be kita ko, procedūrinius ir teisinius reikalavimus, kad Europolas galėtų įvesti perspėjimus į SIS, taip pat techninius reikalavimus Europolui sukurti techninę sąsają, per kurią jis galėtų įvesti, atnaujinti ir ištrinti perspėjimus.

Nepašalinus esamų SIS apribojimų, kiltų rizika neišnaudoti įvairių veiksmingumo didinimo galimybių ir Europos pridėtinės vertės, o su grėsmėmis saugumui susijusios silpnosios vietos trukdytų dirbti kompetentingoms institucijoms.

- **Proporcingumo principas**

Vadovaujantis ES sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytu proporcingumo principu, konkrečios priemonės pobūdis ir intensyvumas turi atitikti nustatytą problemą. Dėl visų šioje iniciatyvoje nurodytų problemų vienaip ar kitaip reikalinga **ES lygmens parama**, kad valstybės galėtų šias problemas veiksmingai spręsti.

Siūloma iniciatyva yra SIS dalinis pakeitimas, susijęs su policijos bendradarbiavimu ir teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose. Teisės į asmens duomenų apsaugą atžvilgiu šis pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo nustatomos specialios procedūros ir apsaugos priemonės, taikomos Europolui įvedant perspėjimus, taip pat specialios perspėjimų ištrynimo taisyklės ir nereikalaujama rinkti ir saugoti duomenų ilgiau nei absoliučiai būtina, kad sistema galėtų veikti ir būtų įgyvendinami jai nustatyti tikslai. Europolo įvestuose SIS perspėjimuose bus tik tie duomenys, kurių reikia asmens tapatybei nustatyti. Visi kiti papildomi duomenys pateikiami per SIRENE biurus, sudarančius sąlygas keistis papildoma informacija. Be to, pasiūlyme numatyta įgyvendinti visas būtinas apsaugos priemones ir mechanizmus, kurie yra būtini siekiant veiksmingai apsaugoti duomenų subjektų pagrindines teises, visų pirma teisę į privataus gyvenimo ir asmens duomenų apsaugą.

Numatyta priemonė yra proporcinga, nes ja neviršijama to, kas būtina norint ES lygmens veiksmais pasiekti nustatytus tikslus. Europolo įvedamas perspėjimas bus kraštutinė priemonė tais atvejais, kai valstybės narės negali arba neketina įvesti perspėjimų dėl atitinkamo asmens,

[24] OL L 312, 2018 12 7, p. 1.
[25] OL L 312, 2018 12 7, p. 14.

ir ja pasinaudoti bus galima tik tais atvejais, kai perspėjimo įvedimas yra būtinas ir proporcingas. Veiksmai, kurių bus imamasi, apims tik informacijos apie patikrinimo, kurio metu buvo nustatyta sutapimas su Europolo perspėjimu, atlikimo vietą ir laiką, teikimą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma peržiūra bus atlikta priimant reglamentą, kuriuo bus iš dalies pakeistas Reglamentas (ES) 2018/1862 siekiant nustatyti naują perspėjimų, kuriuos į SIS įvestų Europolas, kategoriją. Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra SESV 88 straipsnio 2 dalies a punktas, kuris yra ir juo iš dalies keičiamo Reglamento (ES) 2018/1862 teisinis pagrindas.

Todėl, kad nuostatos turi būti privalomos ir tiesiogiai taikomos visose valstybėse narėse, taip pat ir Europolui, turi būti pasirinkta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento forma. Šiuo pasiūlymu bus papildyta esama centralizuota sistema, kuria naudodamosi valstybės narės bendradarbiauja; tam reikia bendros architektūros ir privalomų eksploatavimo taisyklių.

Atsižvelgiant į šį teisinį pagrindą, reikia naudoti įprastą teisėkūros procedūrą.

Be to, pasiūlyme nustatytos tiesiogiai taikytinos taisyklės, leidžiančios duomenų subjektams susipažinti su savo duomenimis ir imtis teisinės gynybos, nereikalaujant papildomų įgyvendinimo priemonių šiuo klausimu. Todėl reglamentas yra vienintelė galima teisinė priemonė.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Kad Komisijai renkantis būdą, kaip sustiprinti Europolo įgaliojimus, įskaitant teisę įvesti perspėjimus į SIS, būtų tinkamai atsižvelgta į bendrąjį visuomenės interesą, rengiant šią iniciatyvą, Komisijos tarnybos nustatė atitinkamas suinteresuotąsias šalis ir su jomis konsultavosi. Komisijos tarnybos ragino įvairius šios srities specialistus, nacionalines institucijas, pilietinės visuomenės organizacijas ir visuomenės atstovus pareikšti nuomonę apie savo lūkesčius ir išsakyti susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su Europolo pajėgumų padėti valstybėms narėms veiksmingai užkirsti kelią nusikaltimams ir juos tirti stiprinimu.

Vykstant konsultacijų procesui, Komisijos tarnybos taikė įvairius metodus ir konsultacijų formas[26]. Jie apėmė:

- konsultacijas dėl įžanginio poveikio vertinimo, kuriuo buvo siekiama išsiaiškinti visų suinteresuotųjų šalių nuomones;
- tikslines konsultacijas su suinteresuotomis šalimis prašant jų užpildyti klausimyną;
- pokalbius su specialistais ir
- suinteresuotosioms šalims skirtus tikslinius teminius seminarus, kuriuose daugiausia dėmesio buvo skiriama šios srities specialistams, įskaitant nacionalinio lygmens pareigūnus praktikus. Atsižvelgdamos į temos techninį pobūdį ir specifiką,

[26] Pažymėtina, kad vykdyti konsultavimosi veiksmai padėjo surinkti informacijos ir argumentų. Tai nėra apklausos, nes šie veiksmai susiję su nereprezentatyviomis suinteresuotųjų šalių ar gyventojų imtimis, todėl jais remiantis negalima daryti išvadų.

Komisijos tarnybos daugiausia dėmesio skyrė tikslinėms konsultacijoms, į kurias įtraukė įvairias nacionalinio ir ES lygmenų suinteresuotąsias šalis.

Ši nuomonių įvairovė buvo naudinga padedant Komisijai užtikrinti, kad jos iniciatyvoje būtų atsižvelgiama į pačių įvairiausių suinteresuotųjų šalių poreikius ir į susirūpinimą keliančius klausimus. Be to, tai suteikė Komisijai galimybę surinkti reikalingų ir būtinų duomenų, faktų ir nuomonių apie šios iniciatyvos aktualumą, veiksmingumą, efektyvumą, nuoseklumą ir Europos pridėtinę vertę.

Atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją ir su ja susijusius apribojimus bei tai, kad nebuvo galimybės bendrauti su atitinkamomis suinteresuotomis šalimis fiziškai susitikus, konsultavimosi veiksmai buvo sutelkti į galimas alternatyvas, pavyzdžiui, internetines apklausas, pusiau struktūrinius interviu telefonu ir susitikimus naudojantis vaizdo konferencijų priemonėmis.

Suinteresuotosios šalys iš esmės pritaria Europolo teisinių įgaliojimų stiprinimui siekiant padėti valstybėms narėms užkirsti kelią sunkiems nusikaltimams ir terorizmui ir su jais kovoti.

Konsultacijų rezultatai buvo įtraukti į visą poveikio vertinimą ir jais buvo remiamasi rengiant šią iniciatyvą.

- **Poveikio vertinimas**

Vadovaujantis geresnio reglamentavimo reikalavimais, prie pasiūlymo dėl Reglamento dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/794, pridedamas parengtas poveikio vertinimas. Šioje ataskaitoje įvertintas naujos, tik Europolui skirtos ir Europolo vaidmenį ir kompetenciją atspindinčios perspėjimų kategorijos SIS sukūrimo klausimas, taip pat būtinos apsaugos priemonės.

Išnagrinėtos kelios teisėkūros politikos galimybės. Nuodugniai įvertintos šios politikos galimybės:

- 1 politikos galimybė: sudaryti galimybę Europolui SIS pateikti perspėjimus dėl atsargaus patikrinimo;
- 2 politikos galimybė: nustatyti naują SIS perspėjimų kategoriją, kuria išimtinai naudotųsi Europolas.

Nuodugniai įvertinus šių politikos galimybių poveikį, buvo nuspręsta, kad tinkamiausia politikos galimybė yra 2 galimybė. Ši tinkamiausia politikos galimybė atspindėta šioje iniciatyvoje.

Tinkamiausia (2) politikos galimybė padeda veiksmingai reaguoti į nustatytas problemas ir išplėstų Europolo galimybes iš trečiųjų šalių gautos informacijos apie įtariamuosius ir nusikaltėlius analizę teikti pirminės grandies pareigūnams.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu esama sistema papildoma nauja perspėjimų, kuriuos įvestų Europolas, kategorija, taigi jis grindžiamas jau įgyvendintomis svarbiomis ir veiksmingomis apsaugos priemonėmis. Vis dėlto, kadangi duomenys sistemoje bus tvarkomi nauju tikslu, tai gali turėti poveikio asmenų pagrindinėms teisėms. Šis poveikis buvo išsamiai išnagrinėtas ir buvo

nustatytos papildomos apsaugos priemonės, kad Europolas, tvarkydamas duomenis, apsiribotų tik tuo, kas yra būtina ir reikalinga veiklos tikslu.

Šiuo pasiūlymu nustatyti aiškūs naujos perspėjimų kategorijos duomenų peržiūros terminai. Nustatytas ne ilgesnis nei vienų metų peržiūros laikotarpis, t. y. trumpiausias peržiūros laikotarpis, kuris taikomas SIS. Be to, pripažįstamos ir nustatytos asmenų teisės susipažinti su duomenimis, susijusiais su jais, ir tuos duomenis taisyti, taip pat prašyti ištrinti duomenis paisant jų pagrindinių teisių.

SIS plėtojimas ir nuolatinis efektyvumas padės užtikrinti asmenų saugumą visuomenėje.

Šiuo pasiūlymu garantuojama duomenų subjekto teisė imtis veiksmingų teisių gynimo priemonių siekiant užginčyti bet kokius sprendimus; ši teisė bet kuriuo atveju apima teisę į veiksmingą teisinę gynybą teisme pagal Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šiuo pasiūlymu išplečiama dabartinės SIS taikymo sritis – sukuriama nauja perspėjimų kategorija, skirta Europolui.

Prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje pažymoje atspindėti pakeitimai, kurių reikia, kad eu-LISA – ES agentūra, atsakinga už centrinės SIS valdymą ir plėtojimą – įdiegtų šią naują perspėjimų kategoriją centrinėje SIS. Įvertinus įvairius centrinėje SIS agentūros eu-LISA vykdytinų darbų aspektus, šiam reglamentui įgyvendinti 2021–2022 m. laikotarpiu iš viso reikės 1 820 000 EUR sumos.

Šis pasiūlymas turės poveikio ir valstybėms narėms, nes jos turės atnaujinti savo nacionalines sistemas, sujungtas su centrine SIS, kad galėtų rodyti Europolo perspėjimus savo galutiniams naudotojams. Išlaidos, susijusios su nacionalinių sistemų, sujungtų su centrine SIS, plėtojimu, bus dengiamos iš valstybėms narėms pagal naują 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą skiriamų išteklių SIS plėtoti ir prižiūrėti.

Pagal šį pasiūlymą Europolas taip pat turės sukurti techninę sąsają, kad galėtų įvesti duomenis į centrinę SIS, juos atnaujinti ir ištrinti. Prie šio pasiūlymo, kuriuo iš dalies keičiamas Europolo reglamentas, pridėta finansinė pažyma apima šios Europolo sąsajos kūrimo išlaidas.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Siekdamos užtikrinti, kad SIS veiktų efektyviai ir veiksmingai, Komisija, valstybės narės ir eu-LISA pagal Reglamentą (ES) 2018/1862 reguliariai peržiūrės ir stebės, kaip SIS naudojama.

Komisijai imtis techninių ir veiklos priemonių padės SIS-SIRENE komitetas (policijos struktūra), kaip apibūdinta pasiūlyme, iš dalies pakeitus atitinkamą Komisijos įgyvendinimo sprendimus.

Pagal Reglamento (ES) 2018/1862 51 straipsnį Komisija bent kas penkerius metus vertina, kaip Europolas, Eurojustas ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra naudoja SIS. Bus vertinamos ir Europolo duomenų įvedimo į SIS procedūros. Europolas turės užtikrinti, kad pagal atlikus vertinimą parengtas išvadas ir rekomendacijas būtų imtasi tinkamų tolesnių veiksmų. Įvertinimo rezultatų ir tolesnių veiksmų ataskaita bus pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

Be to, Reglamento (ES) 2018/1862 74 straipsnio 9 dalyje pateiktos nuostatos dėl oficialaus ir reguliaraus peržiūrų ir vertinimo proceso, kuris galios ir naujai šiuo daliniu pakeitimu sukuriamai perspėjimų kategorijai.

Kas ketverius metus Komisija turi atlikti ir pateikti Parlamentui ir Tarybai bendrą SIS ir valstybių narių keitimosi informacija vertinimą. Taip bus:

- išnagrinėti pasiekti rezultatai, atsižvelgiant į nustatytus tikslus;
- įvertinta, ar sistemos pagrindiniai principai tebėra aktualūs;
- išnagrinėta, kaip reglamentas taikomas centrinės sistemos atžvilgiu;
- įvertintas centrinės sistemos saugumas;
- išnagrinėtas poveikis sistemos veikimui ateityje.

Kas dvejus metus eu-LISA privalo atsiskaityti Europos Parlamentui ir Tarybai dėl SIS techninio veikimo, įskaitant jos saugumą, pagalbinės ryšių infrastruktūros ir dvišalio ir daugiašalio valstybių narių keitimosi papildoma informacija, taip pat dėl automatinės pirštų atspaudų identifikavimo sistemos.

Agentūrai eu-LISA taip pat pavesta teikti dienos, mėnesio ir metų statistinius duomenis, susijusius su SIS naudojimu, siekiant užtikrinti nuolatinę sistemos stebėseną ir veikimą, atsižvelgiant į tikslus.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiuo pasiūlymu Europolui sudaroma galimybė pateikti informacinius perspėjimus dėl įtariamųjų ir nusikaltėlių sukuriant naują SIS perspėjimų kategoriją, kuria konkrečiais ir tiksliai apibrėžtais atvejais ir aplinkybėmis išimtinai naudotųsi Europolas. Europolas galėtų teikti perspėjimus remdamasis savo atlikta trečiųjų šalių surinktos ar iš tarptautinių organizacijų gautos informacijos analize dėl nusikalstamų veikų, kurios patenka į Europolo kompetencijos sritį, ir tik dėl trečiųjų šalių piliečių[27]. Pagal šį konkretų tikslą dalijantis iš trečiųjų šalių gauta informacija, turi būti apsiribojama tik su įtariamaisiais ir nusikaltėliais susijusia informacija.

Naujos perspėjimų kategorijos tikslas – sutapimo atveju perspėjimu informuoti pirminės grandies pareigūną, kad Europolas turi informacijos apie asmenį. Konkrečiau kalbant, perspėjimu būtų informuojama, kad Europolas turi informacijos, suteikiančios pagrindą manyti, kad asmuo ketina padaryti arba daro bet kurią iš nusikalstamų veikų, patenkančių į Europolo kompetencijos sritį, arba kad bendras Europolo turimos informacijos vertinimas leidžia manyti, kad asmuo gali padaryti tokią nusikalstamą veiką ateityje.

Šiame pasiūlyme išdėstytos išsamios nuostatos dėl procedūrinių reikalavimų, kuriuos Europolas turi įvykdyti prieš įvesdamas perspėjimą į SIS. Šiais procedūriniais veiksmais užtikrinama, kad perspėjimai būtų įvedami teisėtai, kad valstybių narių įvestiems perspėjimams būtų teikiama pirmenybė ir kad būtų atsižvelgiama į visus valstybių narių pareikštus prieštaravimus.

[27] Vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1862 36 straipsniu, ši informacija apimtų asmenis, dėl kurių yra aiškių požymių, kad jie ketina įvykdyti ar vykdo bet kurią iš nusikalstamų veikų, patenkančių į Europolo kompetencijos sritį, arba asmenis, kurių bendras vertinimas (visų pirma, atsižvelgiant į anksčiau jų padarytas nusikalstamas veikas) leidžia manyti, kad jie ateityje gali įvykdyti nusikalstamas veikas, patenkančias į Europolo kompetencijos sritį.

Pirma, Europolas turi išanalizuoti iš trečiųjų šalių ar tarptautinių organizacijų gautą informaciją, pvz., patikrindamas ją pagal kitą turimą informaciją, kad įsitikintų jos tikslumu ir papildytų turimą informaciją. Prireikus Europolas turi toliau keistis informacija su trečiąja šalimi ar tarptautine organizacija. Europolas taip pat turi įvertinti, ar būtina įvesti perspėjimą, kad būtų įgyvendinti Reglamente (ES) 2016/794 nustatyti tikslai.

Antra, Europolas turi patikrinti, ar SIS nėra pateikto perspėjimo dėl to paties asmens.

Trečia, apie atitinkamą asmenį surinkta informacija Europolas turi dalytis su visomis valstybėmis narėmis ir iš anksto su jomis konsultuotis, kad įsitikintų, kad nė viena valstybė narė, remdamasi Europolo surinkta informacija, neketina pati įvesti perspėjimo ir kad valstybės narės neprieštarauja, kad perspėjimą įvestų Europolas. Šiomis nuostatomis užtikrinama, kad, jei valstybė narė mano turinti pakankamai informacijos ir pakankamą pagrindą įvykdyti Reglamento (ES) 2018/1862 ir savo nacionalinių nuostatų reikalavimus dėl perspėjimo įvedimo, ji turi galimybę pati jį įvesti, ir šiam perspėjimui teikiama pirmenybė. Tokiu atveju valstybės narės turi galimybę nustatyti atitinkamą perspėjimų kategoriją, kuria gali pasinaudoti pagal Reglamentą (ES) 2018/1862, ir pateikti perspėjimą. Valstybės narės taip pat turi galimybę pagrįstais atvejais prieštarauti tam, kad Europolas įvestų perspėjimą, visų pirma, jei to reikia dėl jų nacionalinio saugumo arba kai tikėtina, kad perspėjimas sukeltų pavojų oficialioms ar teisinėms užklausoms, tyrimams ar procedūroms, arba jei apie asmenį, dėl kurio teikiamas perspėjimas, jos gauna naujos informacijos, dėl kurios pasikeičia atvejo vertinimas.

Siekdamas užtikrinti Europos duomenų apsaugos pareigūno atliekamą duomenų apsaugos stebėseną, Europolas išsamiai registruoja duomenis, susijusius su perspėjimo įvedimu į SIS ir jo įvedimo pagrindu, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi esminių ir procedūrinių reikalavimų.

Galiausiai Europolas, keisdamasis papildoma informacija, apie perspėjimo įvedimą į SIS turi informuoti visas valstybes nares.

Be to, šiais pasiūlymais suderinamos Europolo, jam įvedant perspėjimus į SIS, ir perspėjimus teikiančių valstybių narių pareigos ir reikalavimai. Šie reikalavimai susiję su: duomenų kategorijomis, proporcingumo principu, minimaliu numatomo įvesti perspėjimo duomenų turiniu, biometrinių duomenų įvedimu, bendrosiomis duomenų tvarkymo taisyklėmis, duomenų SIS kokybe ir taisyklėmis dėl panašių požymių turinčių asmenų atskyrimo, neteisėto naudojimosi tapatybe ir tarpusavio sąsajų.

Vienas veiksmų, kurių būtų imtasi, – pirminės grandies pareigūnas turėtų nedelsdamas pranešti apie sutapimą nacionaliniam SIRENE biurui, kuris savo ruožtu susisiektų su Europolu. Pirminės grandies pareigūnas praneštų tik tai, kad nustatyta asmens, dėl kurio pateiktas perspėjimas, buvimo vieta, ir nurodytų atlikto patikrinimo vietą, laiką ir priežastį. Be šios pareigos pranešti, kuri yra neprievartinė priemonė, valstybė narė, kurioje nustatytas sutapimas, neturėtų jokių kitų pareigų, Dėl šio informacinio perspėjimo valstybių narių pirminės grandies pareigūnams nebūtų nustatyta pareiga atsargiai patikrinti asmenį, dėl kurio pateiktas perspėjimas, ir surinkti išsamios informacijos rinkinį, jei jie susidurtų su šiuo asmeniu prie išorės sienos arba ES teritorijoje. Vietoje to perspėjimą vykdanti valstybė narė galėtų kiekvienu atveju atskirai, remdamasi ir iš Europolo gauta bendrąja informacija, nuspręsti, ar atitinkamo asmens atžvilgiu reikia imtis kitų priemonių. Tokių kitų priemonių būtų imamasi pagal nacionalinę teisę ir valstybei narei naudojantis visiška savo nuožiūros laisve.

Panašiai kaip ir dėl kitų perspėjimų kategorijų, šiame pasiūlyme apibrėžtas Europolo įvestų perspėjimų peržiūros laikotarpis ir specialiai šiam perspėjimų tipui nustatytos perspėjimų

ištrynimo taisyklės. Paprastai perspėjimas turėtų būti saugomas tik tiek laiko, kiek būtina tikslui, kuriuo jis buvo įvestas, pasiekti. Europolo į SIS įvestas perspėjimas turėtų būti ištrintas, visų pirma jeigu asmuo, dėl kurio pateiktas perspėjimas, nebepatenka į šios perspėjimų kategorijos taikymo sritį, jeigu valstybė narė prieštarauja, kad toks perspėjimas būtų įvestas, jeigu valstybė narė į SIS įveda kitą perspėjimą arba jeigu Europolas sužino, kad iš trečiosios šalies arba tarptautinės organizacijos gauta informacija buvo neteisinga arba buvo perduota Europolui neteisėtais tikslais, pavyzdžiui, jeigu keitimasis informacija apie asmenį buvo politiškai motyvuotas.

Šiame pasiūlyme yra pateikiami Reglamento (ES) 2018/1862 daliniai pakeitimai siekiant suderinti jo nuostatas dėl duomenų apsaugos, visų pirma dėl prieigos prie duomenų teisės, teisės reikalauti, kad netikslūs duomenys būtų ištaisyti, o neteisėtai saugomi duomenys būtų ištrinti, dėl teisių gynimo priemonių ir atsakomybės, su Reglamento (ES) 2016/794 ir Reglamento (ES) 2018/1725 nuostatomis tiek, kiek šie suderinimai būtini dėl naujos kategorijos perspėjimų, kuriuos įves Europolas.

2020/0350 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl Europolo įvedamų perspėjimų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Šengeno informacinė sistema (toliau – SIS) yra esminė priemonė, padedanti išlaikyti aukštą saugumo lygį Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, nes ji padeda vykdyti nacionalinių kompetentingų institucijų, visų pirma, sienos apsaugos pareigūnų, policijos, muitinės institucijų, imigracijos institucijų ir institucijų, atsakingų už nusikalstamų veikų prevenciją, atskleidimą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas arba bausmių vykdymą, operatyvinį bendradarbiavimą. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862[28] yra SIS aspektų, patenkančių į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) trečiosios dalies V antraštinės dalies 4 ir 5 skyrių taikymo sritį, teisinis pagrindas;

(2) vadovaujantis Reglamentu (ES) 2018/1862, į SIS įvesti perspėjimai dėl asmenų ir daiktų tikruoju laiku tiesiogiai pateikiami naudotis valstybių narių, kurios naudojasi SIS, kompetentingų nacionalinių institucijų visiems galutiniams naudotojams. SIS perspėjimuose laikoma informacija apie konkretų asmenį arba daiktą ir nurodymai institucijoms, ką daryti nustačius tokio asmens arba daikto buvimo vietą;

(3) Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas), įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/794[29], atlieka svarbų vaidmenį naudojantis SIS ir keičiantis papildoma informacija apie perspėjimus SIS su

---

[28] 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES (OL L 312, 2018 12 7, p. 56).

[29] 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53–114).

valstybėmis narėmis. Tačiau dėl galiojančių taisyklių perspėjimus SIS gali pateikti tik valstybių narių kompetentingos institucijos;

(4) atsižvelgiant į stiprėjantį sunkių nusikaltimų ir terorizmo pasaulinį pobūdį, kurį lemia didėjantis judumas, trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų, pavyzdžiui, Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos ir Tarptautinio baudžiamojo teismo, gauta informacija apie nusikaltėlius ir teroristus tampa vis svarbesnė Sąjungos saugumui. Tokia informacija turėtų tapti indėliu į visapusiškas pastangas užtikrinti Europos Sąjungos vidaus saugumą. Kai kuria šia informacija keičiamasi tik su Europolu. Nors turi vertingos iš išorės partnerių gautos informacijos apie sunkius nusikaltėlius ir teroristus, Europolas negali pateikti perspėjimų SIS. Valstybės narės taip pat ne visada gali pateikti perspėjimus SIS remdamosi tokia informacija;

(5) siekiant panaikinti keitimosi informacija apie sunkius nusikaltimus ir teroristus, visų pirma užsienio teroristus kovotojus, kurių judėjimą sekti labai svarbu, spragas, būtina užtikrinti, kad Europolas galėtų tiesiogiai ir tikruoju laiku teikti šią informaciją pirminės grandies pareigūnams valstybėse narėse;

(6) todėl Europolui reikėtų suteikti teisę įvesti perspėjimus į SIS vadovaujantis Reglamentu (ES) 2018/1862 ir visapusiškai laikantis pagrindinių teisių principų ir duomenų apsaugos taisyklių;

(7) siekiant šio tikslo SIS reikėtų sukurti specialią kategoriją perspėjimų, kuriuos išimtinai pateiktų Europolas, kad paiešką SIS atliekantys galutiniai naudotojai būtų informuojami, kad atitinkamas asmuo įtariamas dalyvavęs vykdant nusikalstamą veiką, kuri priklauso Europolo kompetencijai, o Europolas gautų informacijos, kad nustatyta asmens, dėl kurio pateiktas perspėjimas, buvimo vieta;

(8) siekiant įvertinti, ar konkretus atvejis yra pakankamas, aktualus ir svarbus, kad į SIS būtų įvestas perspėjimas, ir siekiant patvirtinti, kad informacijos šaltinis yra patikimas, o informacija apie atitinkamą asmenį tiksli, Europolas turėtų atlikti išsamų individualų kiekvieno atvejo vertinimą, įskaitant tolesnes konsultacijas su trečiąja šalimi arba tarptautine organizacija, kuri pasidalijo duomenimis apie tą asmenį, taip pat atlikti tolesnę atvejo analizę, visų pirma atlikdamas šių duomenų ir savo duomenų bazėse jau turimos informacijos kryžminę patikrą, kad patvirtintų informacijos tikslumą ir, remdamasis savo duomenų bazėmis, papildytų ją kitais duomenimis. Atliekant išsamų individualų vertinimą turėtų būti nagrinėjama, ar yra pakankamo pagrindo manyti, kad asmuo yra įvykdęs ar dalyvavęs vykdant arba įvykdys Europolo kompetencijai priskiriamą nusikalstamą veiką;

(9) Europolas turėtų turėti galimybę įvesti perspėjimą į SIS tik tuo atveju, jei dėl atitinkamo asmens perspėjimo SIS dar nėra pateikusi jokia valstybė narė. Dar viena tokio perspėjimo sukūrimo sąlyga turėtų būti ta, kad valstybės narės neprieštarauja perspėjimo pateikimui SIS. Todėl būtina nustatyti taisykles dėl Europolo pareigų prieš įvedant duomenis į SIS, visų pirma dėl pareigos konsultuotis su valstybėmis narėmis pagal Reglamentą (ES) 2016/794. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę prašyti ištrinti Europolo perspėjimą, visų pirma, jei gauna naujos informacijos apie asmenį, dėl kurio pateiktas perspėjimas, jeigu to reikia dėl jų nacionalinio saugumo arba kai tikėtina, kad perspėjimas sukeltų pavojų oficialioms ar teisinėms užklausoms, tyrimams ar procedūroms;

(10) Europolas turėtų registruoti kiekvieno atvejo individualaus vertinimo įrašus, kurie turėtų apimti ir perspėjimo įvedimo pagrindus, kad būtų galima patikrinti duomenų tvarkymo teisėtumą, atlikti savikontrolę ir užtikrinti tinkamą duomenų vientisumą ir

saugumą. Vadovaudamasis Reglamentu (ES) 2016/794, Europolas turėtų bendradarbiauti su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir paprašius pateikti šiuos registracijos įrašus, kad juos būtų galima panaudoti atliekant tvarkymo operacijų stebėseną;

(11) būtina nustatyti taisykles dėl Europolo į SIS įvestų perspėjimų ištrynimo. Perspėjimas turėtų būti laikomas tik tiek laiko, kiek būtina tikslui, kuriuo jis buvo įvestas, pasiekti. Todėl tikslinga nustatyti išsamius kriterijus, kuriais remiantis būtų sprendžiama, kada perspėjimas turėtų būti ištrintas. Europolo į SIS įvestas perspėjimas turėtų būti ištrintas, visų pirma jeigu valstybė narė pareiškia prieštaravimą, jeigu valstybė narė į SIS įveda kitą perspėjimą arba jeigu Europolas sužino, kad iš trečiosios šalies arba tarptautinės organizacijos gauta informacija buvo neteisinga arba buvo perduota Europolui neteisėtais tikslais, pavyzdžiui, jeigu keitimasis informacija apie asmenį buvo politiškai motyvuotas;

(12) įvesdamas perspėjimus į SIS, Europolas turėtų būti įpareigotas laikytis tų pačių reikalavimų ir pareigų, pagal Reglamentą (ES) 2018/1862 taikomų valstybėms narėms, kai jos įveda perspėjimus į SIS. Visų pirma, kad užtikrintų greitą ir veiksmingą duomenų perdavimą, Europolas turėtų laikytis bendrų standartų, protokolų ir techninių procedūrų, skirtų jo techninės sąsajos suderinamumui su centrine SIS užtikrinti. Valstybėms narėms įvedant perspėjimus į SIS taikomi bendrų duomenų tvarkymo taisyklių, proporcingumo, duomenų kokybės, duomenų saugumo, ataskaitų teikimo reikalavimai ir su statistinių duomenų rinkimu susijusios pareigos turėtų būti taikomi ir Europolui;

(13) asmens duomenų tvarkymui, kurį laikydamasis savo pareigų pagal šį reglamentą vykdo Europolas, turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725[30] ir Reglamentas (ES) 2016/794. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas turėtų periodiškai atlikti Europolo vykdomo duomenų tvarkymo, susijusio su SIS ir keitimusi papildoma informacija, auditą;

(14) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sukurti ir reguliuoti specialią perspėjimų, Europolo pateikiamų SIS, kategoriją siekiant keistis informacija apie asmenis, keliančius grėsmę Europos Sąjungos vidaus saugumui, valstybės narės negali deramai pasiekti vienos, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali imtis priemonių pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(15) šiuo reglamentu paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Visų pirma, šiuo reglamentu visapusiškai gerbiama teisė į asmens duomenų apsaugą, kaip numatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje, kartu siekiant užtikrinti saugią aplinką visiems Sąjungos teritorijoje gyvenantiems asmenims;

(16) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis,* remdamasi to

[30] 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;

(17) Airija taiko šį reglamentą pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 19 5 straipsnio 1 dalį, Tarybos sprendimo 2002/192/EB[31] 6 straipsnio 2 dalį ir Tarybos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2020/1745[32];

(18) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[33], patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB[34] 1 straipsnio G punkte nurodytą sritį;

(19) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[35], kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio G punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/149/TVR[36] 3 straipsniu;

(20) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[37], kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio G punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/349/ES[38] 3 straipsniu;

(21) Bulgarijos ir Rumunijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2

---

31 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

32 2020 m. lapkričio 18 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1745 dėl Šengeno *acquis* nuostatų duomenų apsaugos srityje taikymo ir dėl tam tikrų Šengeno *acquis* nuostatų laikino taikymo Airijoje (OL L 393, 2020 11 23, p. 3).

33 OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

34 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

35 OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

36 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/149/TVR dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 50).

37 OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

38 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/349/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję visų pirma su teismų bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 1).

dalyje, ir jis turėtų būti taikomas kartu su Tarybos sprendimais 2010/365/ES[39] ir (ES) 2018/934[40];

(22) Kroatijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje, ir jis turėtų būti taikomas kartu su Tarybos sprendimu (ES) 2017/733[41];

(23) Kipro atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje [įrašyti Tarybos sprendimą, kai jis bus priimtas];

(24) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725[42] 41 straipsnio 2 dalį buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu;

(25) todėl Reglamentas (ES) 2018/1862 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis
Reglamento (ES) 2018/1862 daliniai pakeitimai

(1) 2 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Šiame reglamente taip pat įtvirtinamos nuostatos dėl SIS techninės architektūros, dėl valstybių narių, Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (toliau – Europolas) ir Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (toliau – eu-LISA) pareigų, dėl duomenų tvarkymo, dėl atitinkamų asmenų teisių ir dėl atsakomybės.“

(2) 3 straipsnis papildomas šiuo punktu:

„22) trečiosios šalies pilietis – bet kuris asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta SESV 20 straipsnio 1 dalyje, išskyrus asmenis, kurie naudojasi laisvo judėjimo Sąjungoje teise pagal Direktyvą 2004/38/EB arba pagal Sąjungos ar Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimus.“

(3) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Jei valstybė narė mano, kad laikantis 26, 32, 36 ar 37a straipsnio įvesto perspėjimo vykdymas yra nesuderinamas su jos nacionaline teise, jos tarptautiniais įsipareigojimais ar esminiais nacionaliniais interesais, ji gali pareikalauti, kad prie perspėjimo būtų pridėta žyma, reiškianti, kad jos teritorijoje nebus imtasi veiksmų,

---

39 2010 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimas 2010/365/ES dėl Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Šengeno informacine sistema, taikymo Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje (OL L 166, 2010 7 1, p. 17).

40 2018 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/934 dėl likusių Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Šengeno informacine sistema, pradėjimo taikyti Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje (OL L 165, 2018 7 2, p. 37).

41 2017 m. balandžio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/733 dėl su Šengeno informacine sistema susijusių Šengeno *acquis* nuostatų taikymo Kroatijos Respublikoje (OL L 108, 2017 4 26, p. 31).

42 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

kurių turi būti imtasi remiantis tuo perspėjimu. Žymas prie perspėjimų, įvestų laikantis 26, 32 ar 36 straipsnio, prideda perspėjimą pateikusios valstybės narės SIRENE biuras; žymas prie perspėjimų, įvestų laikantis 37a straipsnio, prideda Europolas.“

(b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Jeigu ypatingos skubos ir svarbos atvejais perspėjimą pateikusi valstybė narė ar Europolas prašo įvykdyti veiksmą, vykdančioji valstybė narė patikrina, ar ji gali leisti panaikinti jos nurodymu pridėtą žymą. Jeigu vykdančioji valstybė narė gali tai padaryti, ji imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad vykdytinas veiksmas būtų nedelsiant įvykdytas.“

(4) Įterpiamas toks IXa skyrius:

„IXa SKYRIUS

EUROPOLO ĮVEDAMI PERSPĖJIMAI DĖL ĮTARIAMŲ ASMENŲ

37a straipsnis
Perspėjimų įvedimo tikslai ir sąlygos

1. Europolas gali į SIS įvesti perspėjimus dėl asmenų, siekdamas informuoti paiešką SIS atliekančius galutinius naudotojus apie įtariamą tų asmenų dalyvavimą vykdant nusikalstamą veiką, priskiriamą Europolo kompetencijos sričiai pagal Reglamento (ES) 2016/794 3 straipsnį, taip pat pagal šio reglamento 37b straipsnį siekdamas gauti informacijos, kad yra nustatyta to asmens buvimo vieta.

2. Europolas gali įvesti perspėjimą į SIS tik dėl asmenų, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, remdamasis pagal Reglamento (ES) 2016/794 17 straipsnio 1 dalies b punktą iš trečiosios šalies arba tarptautinės organizacijos gauta informacija, jei ši informacija susijusi su:

(a) asmenimis, kurie yra įtariami įvykdę ar dalyvavę vykdant nusikalstamą veiką, priklausančią Europolo kompetencijai pagal Reglamento (ES) 2016/794 3 straipsnį, arba kurie yra nuteisti už tokią veiką;

(b) asmenimis, dėl kurių yra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių manyti, kad jie įvykdys nusikalstamas veikas, priklausančias Europolo kompetencijai pagal Reglamento (ES) 2016/794 3 straipsnį.

3. Europolas gali įvesti perspėjimą į SIS tik įsitikinęs, kad įvykdytos visos toliau išdėstytos sąlygos:

(a) pagal 2 dalį pateiktų duomenų analizė patvirtino, kad informacijos šaltinis yra patikimas, o informacija apie atitinkamą asmenį yra tiksli, ir Europolas, jei reikia, pagal Reglamento (ES) 2016/794 25 straipsnį papildomai pasikeitus informacija su duomenų teikėju, gali spręsti, kad tas asmuo patenka į 2 dalies taikymo sritį;

(b) patikrinus buvo patvirtinta, kad būtina įvesti perspėjimą, kad būtų įgyvendinti Reglamento (ES) 2016/794 3 straipsnyje išdėstyti Europolo tikslai;

(c) pagal šio Reglamento 48 straipsnį atlikta paieška SIS neparodė, kad dėl atitinkamo asmens yra pateiktas perspėjimas;

(d) pasikonsultavus, įskaitant dalijimąsi informacija apie atitinkamą asmenį su Reglamentą (ES) 2016/794 taikančiomis valstybėmis narėmis pagal to reglamento 7 straipsnį, buvo patvirtinta, kad:

i) nė viena valstybė narė nepareiškė ketinimo į SIS įvesti perspėjimą dėl atitinkamo asmens;

ii) nė viena valstybė narė nepareiškė pagrįsto prieštaravimo tam, kad Europolas į SIS įvestų siūlomą perspėjimą dėl atitinkamo asmens.

4. Europolas išsamiai registruoja visus perspėjimo įvedimo į SIS atvejus ir įvedimo pagrindus, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų esminių ir procedūrinių reikalavimų. Gavus prašymą, tokia informacija pateikiama Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui.

5. Europolas, keisdamasis papildoma informacija pagal šio reglamento 8 straipsnį, informuoja valstybes nares apie perspėjimo įvedimą į SIS.

6. Perspėjimą pateikusioms valstybėms narėms pagal 20, 21, 22, 42, 56, 59, 61, 62 ir 63 straipsnius taikomi reikalavimai ir pareigos taikomi Europolui tvarkant duomenis SIS.

37b straipsnis
Perspėjimu pagrįsto veiksmo vykdymas

1. Sutapimo su Europolo įvestu perspėjimu atveju vykdančioji valstybė narė:

(a) renka ir perduoda šią informaciją:

i) apie tai, kad perspėjime nurodyto asmens buvimo vieta yra nustatyta;

ii) apie patikrinimo vietą, laiką ir priežastį;

(b) vadovaudamasi nacionaline teise sprendžia, ar reikia imtis kitų priemonių.

2. Vykdančioji valstybė narė, pasikeisdama papildoma informacija, perduoda Europolui 1 dalies a punkte nurodytą informaciją.“

(5) 48 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Europolo duomenų įvedimas ir tvarkymas SIS“

(b) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Europolui, kai tai būtina jo įgaliojimams vykdyti, suteikiama prieigos prie duomenų SIS ir jų paieškos teisė ir teisė įvesti, atnaujinti ir ištrinti perspėjimus pagal šio reglamento 37a straipsnį. Europolas įveda, atnaujina, ištrina SIS duomenis ir atlieka SIS duomenų paiešką per tam skirtą techninę sąsają. Šią techninę sąsają, leidžiančią tiesiogiai prisijungti prie centrinės SIS, Europolas sukuria ir prižiūri laikydamasis šio reglamento 9 straipsnyje apibrėžtų bendrų standartų, protokolų ir techninių procedūrų.

Europolas keičiasi papildoma informacija laikydamasis SIRENE vadovo nuostatų. Šiuo tikslu Europolas užtikrina prieigą prie papildomos informacijos, susijusios su jo perspėjimais, visą parą kasdien.“

(c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Europolo, atlikus paiešką SIS ar tvarkant papildomą informaciją, gauta informacija naudojama gavus perspėjimą pateikusios arba perspėjimą vykdančios valstybės narės, kuri pateikė informaciją, sutikimą. Jei valstybė narė leidžia naudoti tokią informaciją, ją Europolas naudoja vadovaudamasis Reglamentu (ES) 2016/794. Europolas tokią informaciją trečiosioms šalimis ir tretiesiems organams perduoda tik gavęs informaciją pateikusios valstybės narės sutikimą ir visapusiškai laikydamasis Sąjungos duomenų apsaugos teisės.“

d) įterpiama ši 7a dalis:

„7a. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ne rečiau kaip kas ketverius metus laikydamasis tarptautinių audito standartų atlieka Europolo pagal šį reglamentą vykdomos asmens duomenų tvarkymo veiklos auditą.“

(6) 53 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) įterpiama ši 5a dalis:

„5a. Europolas gali įvesti perspėjimą dėl asmens 37a straipsnio 1 dalies tikslais vienų metų laikotarpiui. Per tą laikotarpį Europolas peržiūri būtinybę saugoti perspėjimą. Europolas, kai tikslinga, nustato trumpesnius peržiūros laikotarpius.“

b) 6, 7 ir 8 dalys pakeičiamos taip:

„6. 2, 3, 4, 5 ir 5a dalyse nurodyto peržiūros laikotarpio metu perspėjimą pateikusi valstybė narė ir – tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvesti vadovaujantis šio reglamento 37a straipsniu – Europolas, atlikę išsamų individualų vertinimą, kurio rezultatai turi būti užregistruojami, gali nuspręsti perspėjimą dėl asmens saugoti ilgiau negu peržiūros laikotarpis, jei paaiškėja, kad tai būtina ir proporcinga tais tikslais, dėl kurių perspėjimas buvo įvestas. Tokiais atvejais šio straipsnio 2, 3, 4, 5 ar 5a dalis taip pat taikoma tokiems saugojimo laikotarpių pratęsimams. Apie tokį pratęsimą pranešama CS-SIS.“

„7. Perspėjimai dėl asmenų automatiškai ištrinami pasibaigus 2, 3, 4, 5 ir 5a dalyse nurodytam peržiūros laikotarpiui, išskyrus tuos atvejus, kai perspėjimą pateikusi valstybė narė arba – tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvesti vadovaujantis šio reglamento 37a straipsniu – Europolas pagal šio straipsnio 6 dalį yra informavę CS-SIS apie saugojimo laikotarpio pratęsimą. CS-SIS prieš keturis mėnesius automatiškai informuoja perspėjimą pateikusią valstybę narę arba Europolą apie numatomą duomenų ištrynimą.“

„8. Valstybės narės ir Europolas saugo statistinius duomenis apie perspėjimų dėl asmenų, kurių saugojimo laikotarpis buvo pratęstas laikantis šio straipsnio 6 dalies, skaičių ir, gavę prašymą, perduoda juos 69 straipsnyje nurodytoms priežiūros institucijoms.“

(7) 55 straipsnyje įterpiama tokia 6a dalis:

„6a. Europolo vadovaujantis 37a straipsniu įvesti perspėjimai dėl asmenų ištrinami, kai:

(a) pasibaigia perspėjimo saugojimo laikotarpis pagal 53 straipsnį;

(b) Europolas priima sprendimą juos ištrinti, visų pirma kai, įvedęs perspėjimą, sužino, kad pagal 37a straipsnio 2 dalį gauta informacija buvo neteisinga arba buvo perduota Europolui neteisėtais tikslais, arba kai Europolas sužino arba valstybės narės yra informuojamas, kad asmuo, dėl kurio pateiktas perspėjimas, nebepatenka į 37a straipsnio 2 dalies taikymo sritį;

(c) keičiantis papildoma informacija, valstybė narė praneša Europolui, kad ketina įvesti arba įvedė perspėjimą dėl asmens, kuris yra nurodytas Europolo pateiktame perspėjime;

(d) valstybė narė, dalyvaujanti įgyvendinant Reglamentą (ES) 2016/794, pagal to reglamento 7 straipsnį praneša Europolui apie savo motyvuotą prieštaravimą dėl perspėjimo.“

(8) 56 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. 20 straipsnyje nurodytus duomenis valstybės narės tvarko tik 26, 32, 34, 36, 37a, 38 ir 40 straipsniuose kiekvienai perspėjimų kategorijai nustatytais tikslais.“

(b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Šio reglamento 26, 32, 34, 36, 37a, 38 ir 40 straipsniuose nurodytų perspėjimų atžvilgiu bet koks informacijos tvarkymas SIS kitais tikslais nei tie, dėl kurių ji buvo įvesta į SIS, turi būti susietas su konkrečiu atveju ir pateisinamas poreikiu užkirsti kelią neišvengiamai ir didelei grėsmei viešajai tvarkai ir visuomenės saugumui, svariais nacionalinio saugumo motyvais ar sunkaus nusikaltimo prevencijos tikslais. Tam būtina iš anksto gauti perspėjimą pateikusios valstybės narės arba, jeigu duomenys buvo įvesti pagal šio Reglamento 37a straipsnį, Europolo leidimą.“

(9) 61 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Kai, įvedant naują perspėjimą, paaiškėja, kad SIS jau yra įvestas perspėjimas dėl asmens, kurio tapatybės apibūdinimas yra toks pat, SIRENE biuras per 12 valandų, pasikeisdamas papildoma informacija, kreipiasi į perspėjimą pateikusią valstybę narę arba, jeigu duomenys buvo įvesti pagal šio Reglamento 37a straipsnį, į Europolą, kad atliktų kryžminę patikrą siekiant išsiaiškinti, ar tie du perspėjimai yra dėl to paties asmens.“

„2. Jeigu atlikus kryžminę patikrą paaiškėja, kad naujas perspėjimas iš tiesų yra dėl to paties asmens, dėl kurio jau yra įvestas perspėjimas SIS, perspėjimą pateikusios valstybės narės SIRENE biuras taiko 23 straipsnyje nurodytą kelių perspėjimų įvedimo procedūrą. Nukrypdamas nuo šių nuostatų, Europolas ištrina perspėjimą, kurį įvedė, kaip nurodyta 55 straipsnio 6a dalies c punkte.“

(10) 67 straipsnis pakeičiamas taip:

„67 straipsnis
Prieigos prie duomenų teisė, teisė reikalauti, kad netikslūs duomenys būtų ištaisyti, o neteisėtai saugomi duomenys būtų ištrinti

(1) Duomenų subjektai turi galėti naudotis teisėmis, nustatytomis Reglamento (ES) 2016/679 15, 16 ir 17 straipsniuose, nuostatose, kuriomis Direktyvos (ES) 2016/680 14 straipsnis bei 16 straipsnio 1 ir 2 dalys perkeliamos į nacionalinę teisę, ir Reglamento (ES) 2018/1725 IX skyriuje.

(2) Kita valstybė narė nei perspėjimą pateikusi valstybė narė duomenų subjektui gali pateikti informaciją, susijusią su duomenų subjekto asmens duomenimis, kurie yra tvarkomi, tik prieš tai suteikusi galimybę perspėjimą pateikusiai valstybei narei išdėstyti savo poziciją. Jei duomenis į SIS įvedė Europolas, prašymą gavusi valstybė narė nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 5 dienas nuo prašymo gavimo dienos perduoda prašymą Europolui, o Europolas tvarko prašymą pagal Reglamentą (ES) 2016/794 ir Reglamentą (ES) 2018/1725. Gavęs prašymą dėl valstybės narės į SIS įvestų duomenų, Europolas nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 5 dienas nuo prašymo gavimo dienos perduoda prašymą perspėjimą pateikusiai valstybei narei. Tarp tų valstybių narių ir tarp valstybių narių ir Europolo informacija perduodama pasikeičiant papildoma informacija.

(3) Valstybė narė, laikydamasi nacionalinės teisės, įskaitant teisės aktus, kuriais perkeliamos Direktyvos (ES) 2016/680 nuostatos, o tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvedami pagal šio reglamento 37a straipsnį, Europolas, laikydamasis Reglamento (ES) 2018/1725 IX skyriaus, nusprendžia duomenų subjektui nesuteikti visos informacijos ar jos dalies tokiu mastu ir tol, kol toks dalinis ar visiškas

apribojimas laikomas būtina ir proporcinga priemone demokratinėje visuomenėje tinkamai atsižvelgiant į susijusio duomenų subjekto pagrindines teises ir teisėtus interesus, siekiant:

(a) netrukdyti pateikti oficialias ar teisines užklausas, atlikti tyrimus ar procedūras;

(b) išvengti kenkimo nusikalstamų veikų prevencijai, atskleidimui, tyrimui ir baudžiamajam persekiojimui arba baudžiamųjų sankcijų vykdymui;

(c) užtikrinti visuomenės saugumą;

(d) užtikrinti nacionalinį saugumą arba

(e) apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves.

Pirmoje pastraipoje nurodytais atvejais valstybė narė arba – tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvedami pagal šio reglamento 37a straipsnį – Europolas nepagrįstai nedelsdami raštu informuoja duomenų subjektą apie bet kokį atsisakymą suteikti prieigą ar prieigos apribojimą ir tokio atsisakymo ar apribojimo priežastis. Tokia informacija gali būti nesuteikta, jeigu ją suteikus būtų pakenkta bet kuriai iš šios dalies pirmos pastraipos a–e punktuose nurodytų priežasčių. Valstybė narė arba – tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvedami pagal šio reglamento 37a straipsnį, – Europolas informuoja duomenų subjektą apie galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai arba imtis teisminių teisių gynimo priemonių.

Valstybė narė arba – tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvedami pagal šio reglamento 37a straipsnį – Europolas dokumentuoja faktines ar teisines priežastis, kuriomis grindžiamas sprendimas nepateikti informacijos duomenų subjektui. Kompetentingoms priežiūros institucijoms leidžiama susipažinti su ta informacija. Tokiais atvejais duomenų subjektas taip pat turi galėti naudotis savo teisėmis, kreipdamasis į kompetentingas priežiūros institucijas.

(4) Gavusi prašymą dėl prieigos, ištaisymo ar ištrynimo, valstybė narė arba – tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvedami pagal šio reglamento 37a straipsnį – Europolas nepagrįstai nedelsdami ir bet kuriuo atveju per mėnesį nuo prašymo gavimo dienos informuoja duomenų subjektą apie tolesnius veiksmus, kurių buvo imtasi, įgyvendinant teises pagal šį straipsnį. Tas laikotarpis prireikus gali būti pratęstas dar dviem mėnesiais, atsižvelgiant į prašymų sudėtingumą ir skaičių. Valstybė narė arba – tuo atveju, kai asmens duomenys į SIS įvedami pagal šio reglamento 37a straipsnį – Europolas per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos informuoja duomenų subjektą apie tokius pratęsimus ir vėlavimo priežastį. Kai duomenų subjektas prašymą pateikia elektroninėmis priemonėmis, informacija jam taip pat pateikiama, jei įmanoma, elektroninėmis priemonėmis, išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas paprašo ją pateikti kitaip. “

(11) 68 straipsnis pakeičiamas taip:

„*68 straipsnis*
Teisių gynimo priemonės

(1) Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2016/679 ir Direktyvos (ES) 2016/680 nuostatoms dėl teisių gynimo priemonių, bet kuris asmuo pagal bet kurios valstybės narės teisę gali imtis teisinių veiksmų bet kurioje kompetentingoje priežiūros institucijoje arba teisme dėl prieigos prie informacijos, tos informacijos ištaisymo, ištrynimo, gavimo ar žalos atlyginimo dėl su juo susijusio perspėjimo.

(2) Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2018/1725 nuostatoms, bet kuris asmuo gali pateikti skundą Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui siekdamas prieigos prie informacijos, tos informacijos ištaisymo, ištrynimo, gavimo ar žalos atlyginimo dėl su juo susijusio Europolo įvesto perspėjimo.

(3) Valstybės narės ir Europolas kartu įsipareigoja užtikrinti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų teismų, institucijų ar organų priimtų galutinių sprendimų vykdymą, nedarant poveikio 72 straipsniui.

(4) Valstybės narės ir Europolas kasmet Europos duomenų apsaugos valdybai teikia ataskaitas apie:

(a) duomenų valdytojui pateiktų prieigos prašymų skaičių ir atvejų, kai prieiga prie duomenų buvo suteikta, skaičių;

(b) priežiūros institucijai pateiktų prieigos prašymų skaičių ir atvejų, kai prieiga prie duomenų buvo suteikta, skaičių;

(c) duomenų valdytojui pateiktų prašymų ištaisyti netikslius duomenis ir ištrinti neteisėtai saugomus duomenis skaičių ir atvejų, kai duomenys buvo ištaisyti ar ištrinti, skaičių;

(d) priežiūros institucijai pateiktų prašymų ištaisyti netikslius duomenis ir ištrinti neteisėtai saugomus duomenis skaičių;

(e) pradėtų teismo procesų skaičių;

(f) bylų, kuriose teismas priėmė ieškovui palankų sprendimą, skaičių;

(g) visas pastabas dėl atvejų, susijusių su kitų valstybių narių teismų ar institucijų priimtų galutinių sprendimų dėl perspėjimą pateikusios valstybės narės arba Europolo įvestų perspėjimų tarpusavio pripažinimu.

Šioje dalyje nurodytoms ataskaitoms teikti skirtas šablonas įtraukiamas į SIRENE vadovą.

(5) Valstybių narių ir Europolo ataskaitos įtraukiamos į 71 straipsnio 4 dalyje nurodytą bendrą ataskaitą.“

(12) 72 straipsnis pakeičiamas taip:

„72 straipsnis
Atsakomybė

(1) Nedarant poveikio teisei gauti žalos atlyginimą ir atsakomybei pagal Reglamentą (ES) 2016/679, Direktyvą (ES) 2016/680, Reglamentą (ES) 2018/1725 ir Reglamentą (ES) 2016/794:

(a) bet kuris asmuo ar valstybė narė, patyrę materialinę ar nematerialinę žalą dėl valstybės narės atliktos neteisėtos duomenų tvarkymo operacijos naudojant N.SIS arba bet kurio kito valstybės narės veiksmo, nesuderinamo su šiuo reglamentu, turi teisę gauti žalos atlyginimą iš tos valstybės narės;

(b) bet kuris asmuo ar valstybė narė, patyrę materialinę ar nematerialinę žalą dėl bet kurio Europolo veiksmo, nesuderinamo su šiuo reglamentu, turi teisę gauti žalos atlyginimą iš Europolo;

(c) bet kuris asmuo ar valstybė narė, patyrę materialinę ar nematerialinę žalą dėl bet kurio eu-LISA veiksmo, nesuderinamo su šiuo reglamentu, turi teisę gauti žalos atlyginimą iš eu-LISA.

Valstybė narė, Europolas arba eu-LISA visiškai arba iš dalies atleidžiami nuo atsakomybės, jei įrodo, kad jie nėra atsakingi už įvykį, dėl kurio buvo padaryta žala.

(2) Jeigu valstybei narei ar Europolui neįvykdžius savo pareigų pagal šį reglamentą, padaroma žala SIS, ta valstybė narė arba Europolas laikomi atsakingais už tokią žalą; ši nuostata netaikoma tais atvejais ir ta apimtimi, kuria eu-LISA ar kita valstybė narė, dalyvaujanti SIS, nesiėmė pagrįstų priemonių, kad neleistų tai žalai atsirasti arba kuo labiau sumažintų jos poveikį.

(3) Valstybei narei pateiktus reikalavimus atlyginti 1 ir 2 dalyse nurodytą žalą reglamentuoja tos valstybės narės nacionalinė teisė. Europolui pateikti reikalavimai atlyginti 1 ir 2 dalyse nurodytą žalą reglamentuojami Reglamentu (ES) 2016/794 ir jiems taikomos Sutartyse nustatytos sąlygos. eu-LISA pateiktiems reikalavimams atlyginti 1 ir 2 dalyse nurodytą žalą taikomos Sutartyse nustatytos sąlygos.“

(13) 74 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. eu-LISA rengia dienos, mėnesio ir metų statistinius duomenis, iš kurių matyti, kiek kiekvienos perspėjimų kategorijos įrašų tenka kiekvienai valstybei narei, Europolui ir koks jų bendras skaičius. Be to, eu-LISA teikia metines ataskaitas apie tai, kiek kartų buvo nustatytas sutapimas pagal kiekvieną perspėjimų kategoriją, kiek kartų buvo atlikta paieška SIS ir kiek kartų kiekviena valstybė narė ir Europolas prisijungė prie SIS perspėjimo įvedimo, atnaujinimo ar ištrynimo tikslais ir koks bendras tų prisijungimų skaičius. Parengtuose statistiniuose duomenyse nepateikiami jokie asmens duomenys. Metinė statistinė ataskaita paskelbiama.“

(14) 79 straipsnyje įterpiama ši 7 dalis:

„7. Komisija priima sprendimą, kuriuo nustato datą, nuo kurios Europolas pradeda įvesti, atnaujinti ir trinti duomenis SIS pagal šį reglamentą su pakeitimais, padarytais Reglamentu [XXX], patikrinusi, kad tenkinamos šios sąlygos:

(a) pagal šį reglamentą priimti įgyvendinimo aktai iš dalies pakeisti tiek, kiek būtina šiam reglamentui su pakeitimais, padarytais Reglamentu [XXX], taikyti;

(b) Europolas informavo Komisiją, kad priėmė technines ir procedūrines priemones, būtinas tam, kad pagal šį reglamentą su pakeitimais, padarytais Reglamentu [XXX], būtų galima tvarkyti SIS duomenis ir keistis papildoma informacija;

(c) eu-LISA pranešė Komisijai apie sėkmingą visos bandomosios veiklos, susijusios su CS-SIS ir CS-SIS bei šio reglamento su pakeitimais, padarytais Reglamentu [XXX], 48 straipsnio 1 dalyje nurodytos Europolo techninės sąsajos sąveika, užbaigimą.

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.“

2 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo dienos, nustatytos pagal Reglamento (ES) 2018/1862 79 straipsnio 7 dalį.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA. AGENTŪROS

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo pavadinimas

1.2. Atitinkama politikos sritis

1.3. Pasiūlymas susijęs su

1.4. Tikslai

1.5. Pasiūlymo pagrindas

1.6. Trukmė ir pasiūlymo finansinis poveikis

1.7. Numatytas valdymo būdas

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir biudžeto išlaidų eilutė, kurioms daromas poveikis

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA. AGENTŪROS

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiamas 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose

1.2. Atitinkama politikos sritis

Politikos sritis: Vidaus reikalai

Veikla: Migracija ir sienų valdymas

Nomenklatūra 11 10 02

1118.0207: sienų valdymas – Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA)

1.3. Pasiūlymas susijęs su

☐ **nauju veiksmu**

☐ **nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai**[43]

☒ **esamo veiksmo galiojimo pratęsimu**

☐ **vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą**

1.4. Tikslai

1.4.1. Bendrieji tikslai

Reaguojant į neatidėliotinus veiklos poreikius ir teisėkūros institucijų raginimus labiau remti Europolą, 2020 m. Komisijos darbo programoje buvo paskelbta apie teisėkūros iniciatyvą, skirtą sustiprinti „Europolo įgaliojimus, kad policija galėtų glaudžiau bendradarbiauti operatyviniais klausimais“.

Vienas šios teisėkūros iniciatyvos elementų – spręsti Europolo ribotų įgaliojimų problemą tiesiogiai ir tikruoju laiku keistis Europolo iš trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų gautų duomenų analize su pirminės grandies pareigūnais valstybėse narėse. Pasiūlymas iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2018/1862 dėl SIS yra indėlis į šią iniciatyvą, nes juo išplečiama SIS taikymo sritis sukuriant naują atskirą perspėjimų kategoriją, kuria griežtai apibrėžtomis sąlygomis naudosis Europolas dalydamasis tokiais duomenimis su pirminės grandies pareigūnais valstybėse narėse.

Tai vienas pagrindinių 2020 m. liepos mėn. ES saugumo sąjungos strategijos veiksmų. Vadovaujantis politinėse gairėse pateiktu raginimu „padaryti viską, kad apsaugotume savo piliečius“, tikimasi šia iniciatyva sustiprinti Europolą, kad jis padėtų valstybėms narėms užtikrinti piliečių saugumą.

Bendrieji šios iniciatyvos tikslai yra susiję su Sutartyje įtvirtintais tikslais:

[43] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1. Europolas turi remti ir stiprinti valstybių narių teisėsaugos institucijų veiksmus bei jų tarpusavio bendradarbiavimą vykdant sunkių nusikaltimų, darančių poveikį dviem ar daugiau valstybių narių, terorizmo ir kitų Sąjungos politikos bendrus interesus pažeidžiančių nusikaltimų prevenciją ir kovojant su jais;

2. eu-LISA turi remti Europolą ir valstybes nares keičiantis informacija sunkių nusikaltimų ir terorizmo prevencijos tikslais.

1.4.2. Konkretus tikslas

Konkretus tikslas yra susijęs su anksčiau išvardytais bendraisiais tikslais: „pirminės grandies pareigūnams pateikti Europolo atliktos iš trečiųjų šalių gautų duomenų analizės rezultatus“.

Siekiama pirminės grandies pareigūnams pateikti Europolo atliktos iš trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų gautos informacijos apie įtariamuosius ir nusikaltėlius analizės rezultatus tada, kai tai būtina, ir ten, kur tai būtina.

Pagrindinis tikslas – pirminės grandies pareigūnams suteikti tiesioginę prieigą prie tokių duomenų tikruoju laiku, kai jie tikrina asmenį prie išorės sienos arba ES teritorijoje, ir padėti jiems atlikti savo užduotis.

1.4.3. Numatomi rezultatai ir poveikis

Pasiūlymas visų pirma bus naudingas asmenims ir visai visuomenei, nes juo bus pagerintos Europolo galimybės remti valstybes nares kovojant su nusikalstamumu ir apsaugant ES piliečius. Piliečiai pajus sumažėjusio nusikalstamumo, mažesnių ekonominių nuostolių ir mažesnių su saugumu susijusių išlaidų tiesioginę ir netiesioginę naudą.

Šiame pasiūlyme nėra piliečiams ir (arba) vartotojams skirtų reguliavimo pareigų ir šiuo požiūriu dėl jo neatsiranda jokių papildomų išlaidų.

Šiuo pasiūlymu administracijoms bus sukurta masto ekonomija, nes jį įgyvendinant numatomos veiklos poveikis ištekliams iš nacionalinio lygmens bus perkeltas į ES lygmenį. Dėl masto ekonomijos, kuri padės sutaupyti administracinių išlaidų, šis pasiūlymas bus tiesiogiai naudingas valstybių narių valdžios institucijoms.

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Remiantis toliau išvardytais pagrindiniais rodikliais bus galima stebėti, kaip įgyvendinami konkretūs tikslai ir kokie yra jų rezultatai.

Konkretus tikslas: iki 2022 m. pabaigos pradeda veikti centrinės SIS atnaujintos funkcijos

Rodikliai Europolui:

– sukurta techninė sąsaja, skirta perspėjimams įvesti, atnaujinti ir ištrinti centrinėje SIS;

– sėkmingai baigti eu-LISA organizuoti bandymai.

Rodikliai agentūrai eu-LISA:

– centriniu lygmeniu sėkmingai baigti išsamūs bandymai prieš funkcijų paleidimą;

– sėkmingai baigti duomenų į centrinę SIS perdavimo bandymai su Europolu ir su visų valstybių narių ir agentūrų sistemomis;

– sėkmingai baigti naujos perspėjimų kategorijos bandymai SIRENE.

Vadovaudamasi Finansinio pagrindų reglamento 28 straipsniu ir siekdama užtikrinti patikimą finansų valdymą, eu-LISA jau stebi tikslų įgyvendinimo pažangą remdamasi veiklos rezultatų rodikliais. Agentūra šiuo metu turi 29 organizacijos pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius. Šie rodikliai, pateikiami eu-LISA konsoliduotoje metinėje ataskaitoje, apima aiškią tikslo įgyvendinimo iki metų pabaigos stebėseną ir palyginimą su ankstesniais metais. Priėmus šį pasiūlymą, šie rodikliai prireikus bus pritaikyti.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Kad ši iniciatyva būtų pradėta įgyvendinti, reikia ES ir nacionalinio lygmens priemonių, kurios turi būti pradėtos taikyti, kai įsigalios persvarstytas teisės aktas.

Siekiant paremti eu-LISA, kad ji galėtų prisidėti prie Europolo paslaugų, turi būti užtikrinti atitinkami ištekliai, visų pirma žmogiškieji ištekliai.

Pagrindiniai su tolesniu eu-LISA vykdomu centrinės SIS plėtojimu susiję reikalavimai įsigaliojus šiam pasiūlymui yra šie:

– vadovaujantis reglamente apibrėžtais reikalavimais, centrinėje SIS sukurti ir įdiegti naują perspėjimų kategoriją;

– atnaujinti technines specifikacijas, susijusias su keitimusi papildoma informacija tarp SIRENE biurų ir Europolo;

– sukurti valstybėms narėms ir agentūroms skirtas funkcijas, kad jos galėtų atlikti šios perspėjimų kategorijos paieškas centrinėje sistemoje;

– atnaujinti su ataskaitų teikimu ir statistiniais duomenimis susijusias centrinės SIS funkcijas.

1.5.2. Papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda

Sunkūs nusikaltimai ir terorizmas yra tarpvalstybinio pobūdžio veikos. Todėl negalima veiksmingai su jomis kovoti vien nacionalinio lygmens veiksmais. Dėl šios priežasties, siekdamos kovoti su sunkių nusikaltimų ir terorizmo keliamomis grėsmėmis, valstybės narės nusprendžia bendradarbiauti pasitelkdamos ES.

Šiuo pasiūlymu ES lygmeniu bus sukurta reikšminga masto ekonomija, nes juo užduotys ir paslaugos, kurios ES lygmeniu gali būti atliekamos ir teikiamos veiksmingiau, bus perkeltos iš nacionalinio lygmens į eu-LISA ir Europolą. Todėl šiame pasiūlyme numatomi veiksmingi sprendimai, kaip spręsti uždavinius, kuriuos kitaip reikėtų spręsti patiriant daugiau išlaidų ir taikant 27 individualius nacionalinius sprendimus, arba uždavinius, kurių dėl jų tarpvalstybinio pobūdžio apskritai neįmanoma spręsti nacionaliniu lygmeniu.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Šis pasiūlymas grindžiamas poreikiu remti Europolą ir valstybes nares ne vien nacionaliniu lygmeniu sprendžiant nuolat kintančius tarpvalstybinio saugumo uždavinius.

Europa susiduria su nuolat kintančia saugumo padėtimi, kuriai būdingos vis kylančios ir vis sudėtingesnės grėsmės saugumui. Nusikaltėliai naudojasi skaitmeninės pertvarkos, naujų technologijų, globalizacijos ir judumo teikiamais privalumais, įskaitant tarpusavio sujungiamumą ir tai, kad ribos tarp fizinio ir skaitmeninio pasaulio tampa neaiškios. Prie to tik dar labiau prisidėjo COVID-19 krizė, nes nusikaltėliai, pritaikę savo veikimo būdus ir plėtodami naują nusikalstamą veiklą, suskubo šia krize pasinaudoti.

Dėl šių kintančių grėsmių saugumui nacionalinių teisėsaugos institucijų darbui reikia veiksmingos ES lygmens paramos. Valstybių narių teisėsaugos institucijos, siekdamos kovoti su sunkiais nusikaltimais ir terorizmu, vis daugiau naudojasi Europolo teikiama parama ir ekspertinėmis žiniomis.

Šis pasiūlymas taip pat grindžiamas įgytos patirties išvadomis ir pažanga, pasiekta įsigaliojus 2018 m. SIS reglamentams, eu-LISA atliekant pakeitimus, skirtus įgyvendinti 2018 m. SIS reglamentus, ir įsigaliojus 2018 m. eu-LISA reglamentui, kartu pripažįstant, kad agentūros užduočių svarba veiklos požiūriu jau yra labai pasikeitusi. Dėl naujos grėsmių aplinkos valstybėms narėms reikia kitokios paramos ir jos tikisi, kad, užtikrinant piliečių saugumą, be kitų užduočių, eu-LISA parems ir Europolą tokiu būdu, kurio nebuvo galima numatyti, kai teisėkūros institucijos derėjosi dėl dabartinių Europolo įgaliojimų.

Ankstesnė eu-LISA įgaliojimų peržiūra ir valstybių narių didėjantis paslaugų poreikis parodė, kad eu-LISA užduotis reikia paremti pakankamais finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Šiuo pasiūlymu reaguojama į kintančią saugumo padėtį, nes jis padės agentūrai eu-LISA aprūpinti Europolą būtinais pajėgumais ir priemonėmis, kad jis galėtų veiksmingai remti valstybes nares kovojant su sunkiais nusikaltimais ir terorizmu. Komunikate „Proga Europai atsigauti ir paruošti dirvą naujai kartai“[44] buvo pabrėžta, kad būtina didinti Sąjungos atsparumą, nes COVID-19 krizė „atskleidė tam tikras silpnąsias vietas, be to, per ją pastebimai išaugo tam tikrų, pavyzdžiui, kibernetinių, nusikaltimų skaičius. Tai rodo, kad reikia stiprinti ES saugumo sąjungą“.

Šis pasiūlymas visiškai atitinka 2020 m. Komisijos darbo programą, kurioje buvo paskelbta apie teisėkūros iniciatyvą, skirtą sustiprinti „Europolo įgaliojimus, kad policija galėtų glaudžiau bendradarbiauti operatyviniais klausimais“[45]. eu-LISA prisidės prie šio tikslo išplėsdama SIS taikymo sritį, kad būtų galima sukurti naują atskirą Europolo teikiamų perspėjimų kategoriją.

Šis Europolo įgaliojimų stiprinimas yra vienas pagrindinių veiksmų, nurodytų 2020 m. liepos mėn. ES saugumo sąjungos strategijoje[46]. Efektyviau veikdamas Europolas užtikrins, kad agentūra galėtų visapusiškai atlikti savo užduotis ir padėtų įgyvendinti Saugumo sąjungos strateginius prioritetus.

Vadovaujantis politinėse gairėse[47] pateiktu raginimu „padaryti viską, kad apsaugotume savo piliečius“, tikimasi šia iniciatyva sustiprinti Europolą, kad jis padėtų valstybėms narėms užtikrinti piliečių saugumą.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Pasiūlyme dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos pripažįstama, kad reikia stiprinti eu-LISA, kad valstybėms narėms būtų teikiama daugiau paramos užtikrinant veiksmingą sienų valdymą 2021 m.

Nuo 2016 m. ir nuo paskutinės eu-LISA įgaliojimų peržiūros vyrauja agentūros duomenų srautų eksponentinio augimo ir jos paslaugų paklausos didėjimo tendencija[48], todėl teikiami prašymai dėl didesnio nei iš pradžių programuoto biudžeto ir personalo stiprinimo.

Kadangi šiuo pasiūlymu į eu-LISA reglamentą bus įtraukta naujų svarbių užduočių, o kitos užduotys bus patikslintos, kodifikuotos ir išsamiai išdėstytos, taip pagal sutartis išplečiant eu-LISA pajėgumus, jo vykdymo negalima užtikrinti nekintančio dydžio ištekliais. Šį pasiūlymą reikia paremti tinkamais sustiprintais finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais, kurie numatyti pagal 2021–2027 m. DFP 4 išlaidų kategoriją „Migracija ir sienų valdymas“.

---

44 COM(2020) 456 (2020 5 27)

45 COM(2020) 440 *final* – 1 ir 2 priedai (2020 5 27)

46 COM(2020) 605 *final* (2020 7 24).

47 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf.

48 Agentūros eu-LISA 2019 m. su Šengeno informacine sistema susiję veiklos rodikliai rodo, kad paieškų ir sutapimų skaičius patrigubėjo nuo 6 milijonų 2014 m. iki 18 milijonų 2019 m.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**:

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]

– ☐ Finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

– Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2021 iki 2022 m.,

– vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas valdymo būdas[49]

☐ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos

– ☐ vykdomųjų įstaigų

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☒ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

– ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

– ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

– ☒ įstaigoms, nurodytoms 70 ir 71 straipsniuose;

– ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

– *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

ES įnašo į eu-LISA biudžetą pagrindas nustatytas remiantis DFP aprašu Nr.°68[50] ir prie 2021 m. biudžeto projekto pridedamu III darbiniu dokumentu. Šioje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje pateikiama informacija nekliudo priimti 2021–2027 m. DFP ir 2021 m. biudžetą.

Jei nėra patvirtinama 2021–2027 m. DFP ir 2021 m. biudžetas, šios iniciatyvos numatomas finansinis poveikis apima tik tuos išteklius, kurių reikia papildomai prie pagrindinio ES įnašo į eu-LISA (papildomos išlaidos, palyginti su pagrindine suma).

[49] Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“, https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

[50] Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Decentralizuotos agentūros ir Europos prokuratūra

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

Šio pasiūlymo stebėsena ir ataskaitų teikimo tvarka bus grindžiama eu-LISA reglamente[51] ir Finansiniame reglamente[52] išdėstytais principais ir vadovaujantis bendruoju požiūriu į decentralizuotas agentūras[53].

eu-LISA kasmet Komisijai, Europos Parlamentui ir Tarybai turi nusiųsti bendrąjį programavimo dokumentą, apimantį daugiametę ir metinę darbo programas ir išteklių programavimą. Šiame dokumente išdėstomi tikslai, numatomi rezultatai ir veiklos rezultatų rodikliai tikslų įgyvendinimo pažangai ir rezultatams stebėti. eu-LISA taip pat privalo Valdančiajai tarybai pateikti konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą. Šioje ataskaitoje visų pirma pateikiama informacija apie pasiektus tikslus ir rezultatus, išdėstytus bendrajame programavimo dokumente. Ši ataskaita taip pat turi būti siunčiama Komisijai, Europos Parlamentui ir Tarybai.

Be to, kaip nurodyta eu-LISA reglamento 39 straipsnyje, ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 12 d., o vėliau kas penkerius metus, Komisija, pasikonsultavusi su Valdančiąja taryba ir laikydamasi Komisijos gairių, atlieka Agentūros veiklos rezultatų, palyginti su jos tikslais, įgaliojimais, veiklos vietomis ir užduotimis, įvertinimą. Atliekant tą įvertinimą taip pat išnagrinėjama, kaip įgyvendinamas šis reglamentas, kaip ir kiek Agentūra veiksmingai prisideda prie didelės apimties IT sistemų operacijų valdymo ir Sąjungos lygmeniu koordinuojamos, sąnaudų požiūriu efektyvios ir darnios IT aplinkos kūrimo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. Visų pirma, atliekant tą įvertinimą, vertinamas galimas poreikis keisti Agentūros įgaliojimus ir tokio pakeitimo finansinis poveikis. Valdančioji taryba gali pateikti Komisijai rekomendacijų dėl šio reglamento pakeitimų.

Jei Komisija mano, kad Agentūros veikla nebepateisinama jos tikslais, įgaliojimais ir uždaviniais, ji gali siūlyti šį reglamentą iš dalies pakeisti arba panaikinti.

Komisija 1 dalyje nurodyto įvertinimo išvadas pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Valdančiajai tarybai. Įvertinimo išvados skelbiamos viešai.

Be to, kalbant apie SIS eksploatavimą remiantis Reglamentu (ES) 2018/1862, siekdamos užtikrinti, kad SIS veiktų efektyviai ir veiksmingai, Komisija, valstybės narės ir eu-LISA reguliariai peržiūrės ir stebės, kaip ji naudojama.

Reglamento (ES) 2018/1862 51 straipsnyje numatyta, kad Komisija bent kas penkerius metus vertina, kaip Europolas naudoja SIS. Bus vertinamos ir Europolo duomenų įvedimo į SIS procedūros. Europolas turės užtikrinti, kad dėl atlikus vertinimą parengtų išvadų ir rekomendacijų būtų imtasi tinkamų tolesnių veiksmų. Įvertinimo rezultatų ir tolesnių veiksmų ataskaita bus siunčiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

---

[51] 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1726 (OL L 295/99, 2018 11 21).

[52] 2019 m. rugpjūčio 28 d. Valdančiosios tarybos sprendimas Nr. 2019-198, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) finansinės taisyklės.

[53] https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf.

Be to, Reglamento (ES) 2018/1862 74 straipsnio 9 dalyje pateiktos nuostatos dėl oficialaus ir reguliaraus peržiūrų ir vertinimo proceso, kuris galios ir naujai šiuo pakeitimu sukuriamai perspėjimų kategorijai.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Valdymo būdo, finansavimo įgyvendinimo mechanizmo, mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlymas daro poveikį metiniam ES įnašui į eu-LISA, ES biudžetas bus vykdomas taikant netiesioginį valdymą.

Vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu, eu-LISA biudžetas vykdomas atliekant efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolę[54]. Todėl eu-LISA privalo įgyvendinti tinkamą su visais kontrolės grandinėje dalyvaujančiais atitinkamais subjektais suderintą kontrolės strategiją.

eu-LISA, kaip decentralizuotos agentūros, *ex post* kontrolė konkrečiai gali apimti:

– Komisijos vidaus audito tarnybos atliekamą vidaus auditą;

– Europos Audito Rūmų metines ataskaitas, pateikiant patikinimo pareiškimą dėl metinių ataskaitų patikimumo ir dėl jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo;

– Europos Parlamento pateikiamą metinio biudžeto įvykdymo patvirtinimą;

– galimus OLAF atliekamus tyrimus, visų pirma siekiant užtikrinti, kad agentūroms skiriami ištekliai tinkamai panaudojami.

eu-LISA partneris Migracijos ir vidaus reikalų GD vykdys savo decentralizuotų agentūrų kontrolės strategiją, kad užtikrintų patikimą ataskaitų teikimą rengdamas savo metinę veiklos ataskaitą. Nors visa atsakomybė už biudžeto vykdymą tenka decentralizuotoms agentūroms, Migracijos ir vidaus reikalų GD yra atsakingas už biudžeto valdymo institucijos nustatytų metinių įnašų reguliarų mokėjimą.

Galiausiai dar vieną eu-LISA kontrolės ir atskaitomybės lygmenį užtikrina Europos Ombudsmenas.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Nustatyta toliau nurodyta rizika:

– galimi sunkumai eu-LISA valdant šiame pasiūlyme pristatytus pakeitimus kartu su šiuo metu vykdomais pakeitimais (pvz., atvykimo ir išvykimo sistema, Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema ir SIS, VIS ir EURODAC patobulinimais);

– parengiamųjų darbų, kuriuos centrinėje SIS turi atlikti eu-LISA, ir parengiamųjų darbų, kuriuos kurdamas techninę sąsają duomenims į SIS perduoti, turi atlikti Europolas, tarpusavio priklausomybė;

– eu-LISA pagrindinės veiklos susiskaidymas dėl padidėjusio užduočių ir prašymų skaičiaus;

– veiklos poreikius atitinkančių pakankamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių stoka;

[54] eu-LISA finansinio reglamento 30 straipsnis.

– IRT išteklių stoka, dėl kurios vėluojama atlikti būtinus pagrindinės sistemos pakeitimus ir atnaujinimus;

– rizika, susijusi su eu-LISA atliekamu asmens duomenų tvarkymu ir poreikiu reguliariai vertinti ir pritaikyti procedūrines ir technines apsaugos priemones, kad būtų užtikrinta asmens duomenų ir pagrindinių teisių apsauga.

eu-LISA įgyvendina specialią vidaus kontrolės sistemą, kuri grindžiama Europos Komisijos vidaus kontrolės sistema. Bendrajame programavimo dokumente turi būti pateikiama informacija apie vidaus kontrolės sistemas, o konsoliduotoje metinėje veiklos ataskaitoje turi būti informacijos apie vidaus kontrolės sistemų, įskaitant rizikos vertinimą, efektyvumą ir veiksmingumą. 2019 m. konsoliduotoje metinėje veiklos ataskaitoje nurodoma, kad agentūra turi pagrįstą patikinimą, kad yra įdiegtos tinkamos vidaus kontrolės priemonės ir kad jos veikia, kaip numatyta. Rizika visus metus buvo tinkamai nustatoma ir valdoma. Šis patikinimas papildomai patvirtinamas atlikto vidaus ir išorės audito rezultatais.

Dar vieną vidaus priežiūros lygmenį, remiantis metiniu audito planu, kuriame visų pirma atsižvelgiama į eu-LISA atliktą rizikos vertinimą, taip pat užtikrina eu-LISA vidaus audito funkcija. Vidaus audito funkcija padeda eu-LISA siekti tikslų, taikant sisteminį ir disciplinuotą požiūrį, kad būtų įvertinti rizikos valdymo, kontrolės ir valdymo procesai ir pateiktos rekomendacijos, kaip juos tobulinti.

Be to, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir eu-LISA duomenų apsaugos pareigūnas (nepriklausoma funkcija, tiesiogiai pavaldi Valdančiosios tarybos sekretoriatui) prižiūri, kaip eu-LISA tvarko asmens duomenis.

Galiausiai eu-LISA partneris Migracijos ir vidaus reikalų GD atlieka metinį rizikos vertinimą siekdamas nustatyti ir įvertinti galimą riziką, susijusią su agentūrų, įskaitant eu-LISA, veikla. Ataskaita apie riziką, kuri laikoma didele, kasmet pateikiama Migracijos ir vidaus reikalų GD valdymo plane kartu pateikiant veiksmų planą, kuriame nurodomi rizikos mažinimo veiksmai.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Komisija teikia ataskaitą dėl kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykio. 2019 m. Migracijos ir vidaus reikalų GD metinėje veiklos ataskaitoje nurodyta, kad šis santykis yra 0,28 proc. netiesioginio valdymo įgaliotųjų subjektų ir decentralizuotų agentūrų, įskaitant eu-LISA, atveju.

Europos Audito Rūmai patvirtino eu-LISA 2018 m. metinių ataskaitų teisėtumą ir patikimumą, o tai reiškia, kad klaidų lygis yra mažesnis nei 2 proc. Nėra požymių, kad artimiausiais metais klaidų lygis didės.

Be to, eu-LISA finansinio reglamento 80 straipsnyje numatyta galimybė agentūrai vidaus audito funkcija dalytis su kitais toje pačioje politikos srityje veikiančiais Sąjungos organais, jeigu vienos Sąjungos organo vidaus audito funkcija nėra ekonomiškai veiksminga arba negali atitikti tarptautinių standartų.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Priemonės, susijusios su kova su sukčiavimu, korupcija ar bet kuria kita neteisėta veikla, yra išdėstytos, be kita ko, eu-LISA reglamento 50 straipsnyje ir eu-LISA finansinio reglamento X antraštinėje dalyje.

eu-LISA visų pirma dalyvauja Europos kovos su sukčiavimu tarnybos sukčiavimo prevencijos veikloje ir, vadovaudamasi savo vidaus kovos su sukčiavimu strategija, nedelsdama informuoja Komisiją apie įtariamo sukčiavimo ir kitų finansinių pažeidimų atvejus.

Be to, remdamasis OLAF pateikta metodika, partneris generalinis direktoratas, t. y. Migracijos ir vidaus reikalų GD, yra parengęs ir įgyvendinęs savo kovos su sukčiavimu strategiją. Į šios strategijos taikymo sritį patenka decentralizuotos agentūros, įskaitant Europolą. 2019 m. Migracijos ir vidaus reikalų GD metinėje veiklos ataskaitoje padarė išvadą, kad sukčiavimo prevencijos ir nustatymo procesai veikė patenkinamai ir taip prisidėjo prie patikinimo, kad įvykdyti vidaus kontrolės tikslai.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA [55]	ELPA šalių [56]	valstybių kandidačių [57]	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
4	11 10 02 – Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA)	DA	NE	NE	TAIP	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija……]	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

[55] DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

[56] ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

[57] Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	4	Migracija ir sienų valdymas

eu-LISA: Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra			**2021 m.**[58]	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**IŠ VISO**
1 antraštinė dalis	Įsipareigojimai	(1)	0,160	0,160	0	0	0	0	0	**0,320**
	Mokėjimai	(2)	0,160	0,160	0	0	0	0	0	**0,320**
2 antraštinė dalis	Įsipareigojimai	(1a)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	Mokėjimai	(2a)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
3 antraštinė dalis	Įsipareigojimai	(3a)	0	1,500						**1,500**
	Mokėjimai	(3b)	0	1,500						**1,500**
IŠ VISO asignavimų eu-LISA	Įsipareigojimai	=1+1a +3a	0,160	1,660						**1,820**
	Mokėjimai	=2+2a +3b	0,160	1,660						**1,820**

[58] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	**5**	„Administracinės išlaidos“

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			**IŠ VISO**
GD: <…….>									
• Žmogiškieji ištekliai									
• Kitos administracinės išlaidos									
IŠ VISO <….> GD	Asignavimai								

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)								

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.[59]	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**IŠ VISO**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS**	Įsipareigojimai	0,160	1,660						**1,820**
	Mokėjimai	0,160	1,660						**1,820**

[59] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

3.2.2. Numatomas poveikis eu-LISA asignavimams

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ⇩			**2021 m.**		**2022 m.**		**2023 m.**		**2024 m.**		**2025 m.**		**2026 m.**		**2027 m.**		**IŠ VISO**	
	ATLIKTI DARBAI																	
	Rūšis [60]	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS.[61] Centrinės sistemos plėtojimas																		
– Atliktas darbas					1	1,500	1										1	**1,500**
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma					1	1,500	1										1	**1,500**
2 KONKRETUS TIKSLAS. Centrinės sistemos priežiūra																		
– Atliktas darbas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO IŠLAIDŲ																		

[60] Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir teikiamos paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

[61] Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje. „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomas poveikis eu-LISA žmogiškiesiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2021 m.[62]	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**IŠ VISO**
Laikinieji darbuotojai (AD lygio)								
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)								
Sutartininkai	0,160	0,160						**0,320**
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai								
IŠ VISO	**0,160**	**0,160**						**0,320**

Personalo poreikiai (etatų vienetais)

	2021 m.[63]	**2022 m.**	**2023 m.**	**2024 m.**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**IŠ VISO**
Laikinieji darbuotojai (AD lygio)								
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)								
Sutartininkai	2	2						
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai								

[62] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

[63] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

IŠ VISO	**2**	**2**						

Numatoma samdyti 2021 m., kad darbuotojai galėtų laiku pradėti plėtoti centrinę SIS siekiant užtikrinti, kad naujai sukurta perspėjimų kategorija būtų įgyvendinta iki 2022 m.

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio GD žmogiškųjų išteklių poreikiai

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtųjų tikslumu)

		N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• **Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)**								
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)								
XX 01 01 02 (Delegacijos)								
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
• **Išorės darbuotojai (etatų vienetais)**[64]								
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)								
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JPD atstovybėse)								
XX 01 04 ***yy***[65]	– būstinėje[66]							
	– delegacijose							
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)								
IŠ VISO								

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytus GD, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

64 CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

65 Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

66 Daugiausia struktūriniai fondai, Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondas (EŽF).

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

Etato vienetų sąnaudų apskaičiavimo aprašymas turi būti įtrauktas į V priedo 3 skirsnį.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

– ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.

– ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Pastabos
Pasiūlymas atitinka 2021–2027 m. DFP. Šiuo metu 2021–2027 m. DFP perprogramavimas nenumatomas, tačiau tai nepanaikina būsimo perprogramavimo galimybės. Papildomų finansinių išteklių, skirtų eu-LISA, poveikis biudžetui bus kompensuojamas atitinkamai sumažinus numatytas išlaidas pagal 4 kategoriją.

– ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą[67].

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

– Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

– Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

[67] Žr. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa, 11 ir 17 straipsnius.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

  – ☐ nuosaviems ištekliams

  – ☐ kitoms pajamoms

  – ☐ nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[68]						
		N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
..... straipsnis								

Įvairių asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio pajamoms apskaičiavimo metodą.

[68] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.